

UCHWAŁA NR XIX/151/25
RADY POWIATU WE WŁOCŁAWKU

z dnia 30 grudnia 2025 r.

**w sprawie przyjęcia Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie
Włocławskim na lata 2026-2035.**

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1684) w związku z art. 19 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2025 r. poz. 1214 i 1302) uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Powiatową Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Włocławskim na lata 2026-2035, stanowiącą załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2026 r.

Przewodniczący Rady

Dawid Andrzej Dalmann

POWIAT
WŁOCŁAWSKI

POWIATOWA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
SPOŁECZNYCH W POWIECIE WŁOCŁAWSKIM
NA LATA 2026-2035

WŁOCŁAWEK, 2025 rok

SPIS TREŚCI

I. CEL I PROCES TWORZENIA STRATEGII	4
1.1. Wprowadzenie do Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Włocławskim na lata 2026 – 2035	4
1.2. Zgodność celów strategii z innymi dokumentami strategicznymi	5
II. CHARAKTERYSTYKA POWIATU WŁOCŁAWSKIEGO	6
2.1. Położenie geograficzne i sytuacja demograficzna powiatu	6
2.2. Zadania powiatu wynikające z zapisów ustaw	7
2.3. Zasoby	13
III. DIAGNOZA	17
3.1. Ubóstwo.....	20
3.2. Bezrobocie.....	21
3.3. Niepełnosprawność	26
3.4. Problemy opiekuńczo-wychowawcze	33
3.5. Przemoc domowa	41
3.6. Edukacja.....	43
3.7. Zdrowie publiczne.....	44
IV. KIERUNKI ROZWOJU POWIATU	46
4.1. Analiza SWOT	47
4.2. Cele główne i strategiczne.....	54
4.3. Prognoza zmian	60
V. ZARZĄDZANIE REALIZACJĄ STRATEGII	60
5.1. Wdrożenie strategii, monitorowanie, ewaluacja.....	61
5.2. Wskaźniki stopnia realizacji Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Włocławskim na lata 2026-2035.	61
5.3. Źródła finansowania	63
ZAKOŃCZENIE	64
SPIS TABEL	65
SPIS MAP	67
SPIS WYKRESÓW.....	67

I. CEL I PROCES TWORZENIA STRATEGII

1.1. Wprowadzenie do Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Włocławskim na lata 2026 – 2035

Zgodnie z art. 19 ust 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r o pomocy społecznej (Dz. U. z 2025 r. poz. 1214) jednym z zadań powiatu z zakresu pomocy społecznej jest „opracowanie i realizacja powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, wspierania osób niepełnosprawnych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka – po konsultacji z właściwymi terytorialnie gminami”. Powiatowa strategia rozwiązywania problemów społecznych jest dokumentem określającym priorytety w działaniach powiatu w zakresie polityki społecznej.

Dobrem nadrzędnym strategii rozwiązywania problemów społecznych jest człowiek – jego potrzeby zarówno w kontekście indywidualnym, jak i społecznym. Strategia jest dokumentem opisującym, analizującym i wartościującym zjawiska w tym obszarze rzeczywistości, od którego zależy stworzenie wizji godnego życia zarówno jednostki, jak też grupy społecznej jako całości. W praktyce stanowi skuteczny instrument realizacji przyjętych założeń dla osiągnięcia stanu określonego w wizji. Ma ona również pomóc w umocowaniu prawnym konkretnych działań, jest istotnym ogniwem w hierarchii dokumentów strategicznych aż do strategii gminnych, zachowując w stosunku do nich pełną kompatybilność i komplementarność. Po okresie realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w powiecie włocławskim opracowanej na lata 2016 – 2025 nadszedł czas na wytyczenie nowych kierunków i zadań służących niwelowaniu niepokojących zjawisk społecznych występujących w naszym powiecie.

Przygotowanie nowej Strategii ma na celu stworzenie podstaw merytorycznych, metodologicznych i organizacyjnych dla realizacji zadań z zakresu rozwiązywania problemów społecznych w powiecie włocławskim w latach 2026-2035. Zakres i typ kompetencji przypisanych samorządowi powiatowemu ma daleko idące konsekwencje dla systemu polityki społecznej, a zwłaszcza systemu szeroko rozumianej pomocy społecznej. Szczegółowe zadania, za które w tej sferze ponosi odpowiedzialność samorząd powiatowy precyzuje przede wszystkim ustawa o pomocy społecznej oraz w odniesieniu do osób z niepełnosprawnościami - ustawa o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych a także, w zakresie przeciwdziałania bezrobociu - ustawa o rynku pracy i służbach zatrudnienia, a w zakresie promocji i ochrony zdrowia - ustawa o ochronie zdrowia psychicznego.

Fundamentem przedstawionej Strategii jest maksymalne wykorzystanie istniejących zasobów i potencjału. Dla bezpieczeństwa socjalnego wymagane jest, bowiem stworzenie takiego systemu zaspokajania potrzeb społecznych, który szybko reaguje na zmiany i adaptuje się do stale zmieniających warunków społecznych. Niniejszym dokumentem określono cele strategiczne i wskazano kierunki działań zmierzające do rozwiązywania najistotniejszych problemów społecznych.

Powiatowa Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Włocławskim na lata 2026-2035 została przygotowana w oparciu o dane statystyczne przekazane przez ośrodki pomocy społecznej/centra usług społecznych, placówki opiekuńczo-wychowawcze, Powiatowy Urząd Pracy we Włocławku, Samodzielny Publiczny Zespół Przychodni Specjalistycznych we Włocławku, Starostwo Powiatowe we Włocławku. Wykorzystano również informacje pochodzące z Głównego Urzędu Statystycznego. Analizie poddano dane, sprawozdania i opracowania, które posłużyły do oceny ogólnej sytuacji społecznej w powiecie oraz identyfikacji najważniejszych problemów społecznych. Do jej opracowania Zarząd Powiatu we Włocławku Uchwałą Nr 183/25 z dnia 11 sierpnia 2025 r. powołał zespół ds. opracowania Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Włocławskim na lata 2026-2035, w skład którego wchodził: Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie we Włocławku, Dyrektor Powiatowego Urzędu

Pracy we Włocławku, Dyrektor Powiatowego Centrum Zdrowia - Samodzielnego Publicznego Zespołu Przychodni Specjalistycznych we Włocławku oraz Naczelnik Wydziału Edukacji i Spraw Społecznych Starostwa Powiatowego we Włocławku.

Przedłożony materiał został opracowany w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie we Włocławku. Perspektywa czasowa obowiązywania niniejszego dokumentu została skomunikowana z głównymi dokumentami strategicznymi wpływającymi na rozwiązywanie lokalnych problemów, wyznaczającymi działania i stwarzającymi możliwość ubiegania się o środki zewnętrzne.

1.2. Zgodność celów strategii z innymi dokumentami strategicznymi

Powiatowa Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Włocławskim na lata 2026-2035 jest dokumentem zgodnym z dokumentami strategicznymi i programowymi, które funkcjonują na poziomie europejskim, ogólnopolskim, wojewódzkim i powiatowym. Dokumenty te tworzą warunki do podejmowania działań opartych na zasadzie pomocniczości państwa przy wykorzystaniu zasobów tkwiących w środowiskach lokalnych i aktywności środowisk zagrożonych marginalizacją i wykluczeniem społecznym.

Do dokumentów tych należy:

- Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju 2030. Polska 2030. Trzecia fala nowoczesności,
- Narodowy Program Zdrowia 2021-2025,
- Narodowa Strategia Integracji Społecznej,
- Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego 2030,
- Krajowy Program Rozwoju Ekonomii Społecznej do 2030 roku. Ekonomia solidarności społecznej,
- Krajowy Program Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu. Aktualizacja 2021-2027, polityka publiczna z perspektywą do roku 2030,
- Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030,
- Zintegrowana Strategia Umiejętności 2030,
- Narodowy Program Mieszkaniowy,
- Strategia Rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do 2030 roku – Strategia Przyspieszenia 2030+,
- Regionalny Plan Rozwoju Usług Społecznych i Deinstytucjonalizacji Województwa kujawsko-pomorskiego na lata 2023-2025,
- Powiatowy Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2016-2025,
- Powiatowy program przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony ofiar przemocy domowej w powiecie włocławskim na lata 2021-2025,
- Powiatowy program działań profilaktycznych mających na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową w powiecie włocławskim na lata 2021-2025,
- Powiatowy program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową w powiecie włocławskim na lata 2024-2025,
- Powiatowy program psychologiczno-terapeutycznego dla osób stosujących przemoc domową w powiecie włocławskim na lata 2024-2025,
- Powiatowy program rozwoju pieczy zastępczej na lata 2024 – 2026.

II. CHARAKTERYSTYKA POWIATU WŁOCŁAWSKIEGO

2.1. Położenie geograficzne i sytuacja demograficzna powiatu

Powiat włocławski leży w południowo-wschodniej części województwa kujawsko-pomorskiego, na lewym brzegu rzeki Wisły. Wyjątek stanowi gmina Fabianki, która, jako jedyna, położona jest na prawym brzegu Wisły. Z granic powiatu ziemskiego włocławskiego wydzielony jest powiat grodzki - miasto Włocławek, na obszarze którego położona jest siedziba powiatu ziemskiego włocławskiego.

Ogólna powierzchnia powiatu wynosi 1.472 km², co stanowi 8,2 % powierzchni województwa kujawsko-pomorskiego i zamieszkuje w nim 81.591 osób (4,1 % ludności województwa). Wskaźnik gęstości zaludnienia wynosi 55 osób na km² (dla porównania w województwie 110 osób na km², a w kraju 119 osób na km²). Powiat włocławski obejmuje swym zasięgiem terytorialnym 13 gmin: Boniewo, Baruchowo, Brześć Kujawski. Chocień, Chodecz, Fabianki, Izbica Kujawska, Kowal-miasto, Kowal-gmina, Lubanie, Lubień Kujawski, Lubraniec, gmina Włocławek.

Tabela nr 1 Ludność powiatu włocławskiego w latach 2022-2024.

Płeć	2022 rok	2023 rok	2024 rok
Kobiety	41.803	41.609	41.363
mężczyźni	41.037	40.755	40.513
Ogółem	82.840	82.364	81.876

Źródło: dane GUS „Stan i struktura ludności oraz ruch naturalny w przekroju terytorialnym w 2022 r., 2023 r. oraz 2024 r.”

Tabela nr 2 Ludność powiatu włocławskiego w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym w latach 2022-2024.

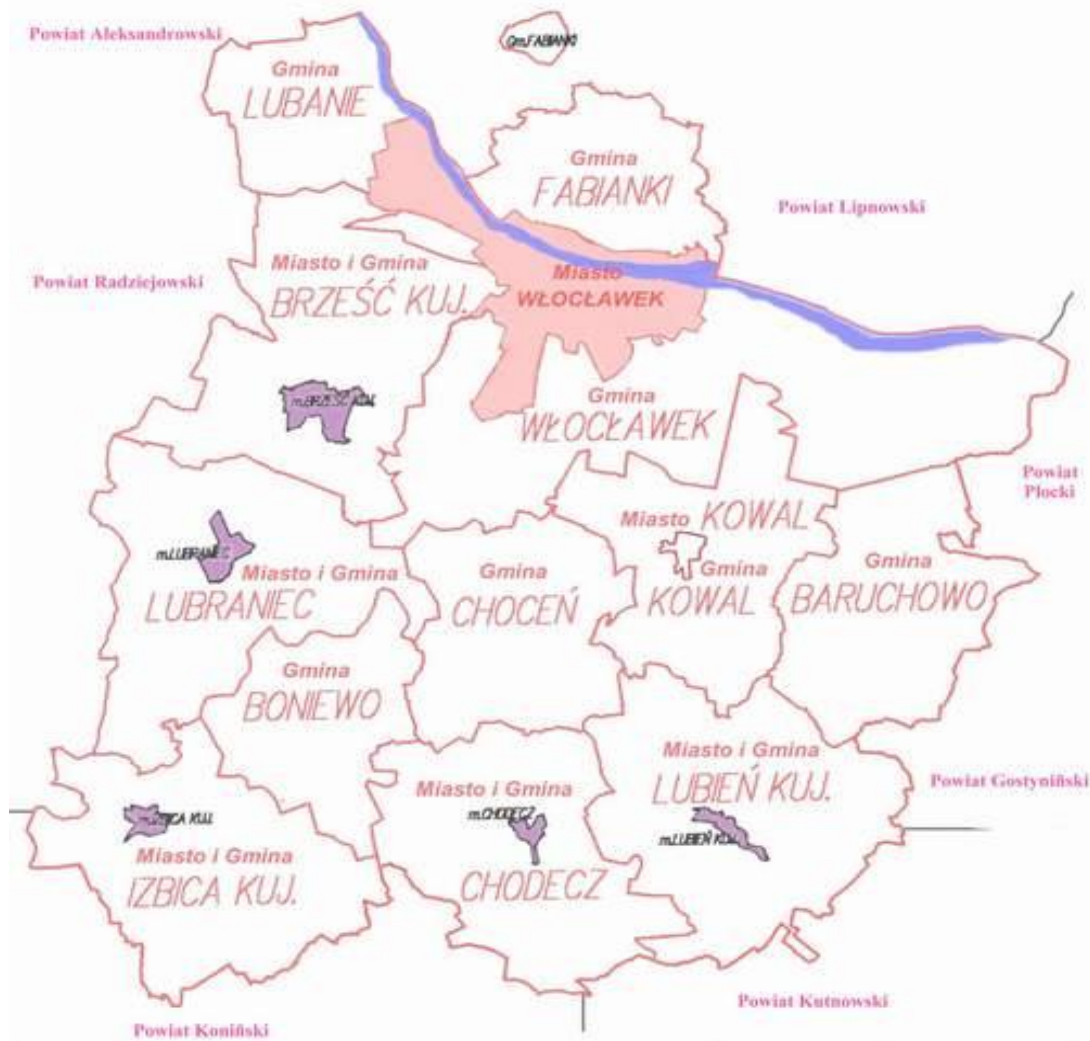
Rok	Ilość mieszkańców powiatu wg. wieku			Ludność powiatu ogółem
	Wiek Przedprodukcyjny	Wiek Produkcyjny	Wiek Poprodukcyjny	
2022	15.230	49.412	18.198	82.840
2023	14.959	48.828	18.577	82.364
2024	14.619	48.284	18.973	81.876

Źródło: dane GUS „Stan i struktura ludności oraz ruch naturalny w przekroju terytorialnym w 2022 r., 2023 r. oraz 2024 r.”

Biorąc pod uwagę powyższe dane i próbując dokonać prognozy ludności powiatu na najbliższe lata, należy zwrócić uwagę na dwie istotne kwestie. Pierwsza z nich to spadająca liczba osób w wieku przedprodukcyjnym, a więc dzieci i młodzieży. Druga z kolei odnosi się do wzrostu liczby osób w wieku poprodukcyjnym. W przyszłości ta ostatnia grupa będzie zasilana przez osoby w wieku produkcyjnym, której liczba również spada. Powyższe tendencje będą wymagały dostosowania usług społecznych do potrzeb zarówno dzieci i młodzieży, jak również seniorów. W przypadku tych pierwszych konieczne będzie dostosowanie oferty edukacyjno-wychowawczej, kulturalnej i sportowo-rekreacyjnej, tym drugim trzeba będzie natomiast udzielić stosownej pomocy materialnej jak też rzeczowej, ułatwić im korzystanie z usług medycznych, opiekuńczych i rehabilitacyjnych oraz różnorodnych form aktywnego spędzania czasu wolnego.

Prognozowane zmiany liczby ludności wskazują, że w 2035 r. w porównaniu ze stanem z końca 2011 r. mieszkańców województwa kujawsko-pomorskiego będzie mniej o 8,5%, tj. o 177,8 tys. osób. Analizy wskazują jednak na odmienne kształtowanie się prognoz demograficznych na różnych obszarach województwa. Nie można podać dokładnej prognozy ludności dla powiatu włocławskiego na rok 2035, ponieważ dostępne dane z Głównego Urzędu Statystycznego dotyczą prognozy ludności dla całej Polski, a nie poszczególnych powiatów. Prognozy krajowe wskazują jednak na ogólny trend spadkowy liczby ludności w Polsce, co może wpłynąć również na mniejsze jednostki administracyjne.

Mapa nr 1 Powierzchnia powiatu włocławskiego.

2.2. Zadania powiatu wynikające z zapisów ustaw

2.2.1. Zadania powiatu w zakresie pomocy społecznej

Zgodnie z ustawą o samorządzie powiatowym, powiat realizuje określone zadania publiczne. Szczegółowe zadania dotyczące pomocy społecznej określa ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2025 r. poz. 1214, z późn. zm.).

Pomoc społeczną w skali powiatu zgodnie z ustawą o pomocy społecznej świadczą wyspecjalizowane instytucje tj. ośrodki pomocy społecznej/centra usług społecznych podległe władzom gmin oraz od 01.01.1999 r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie - jednostka

podległa władzom powiatu. Ustawa przypisuje tym instytucjom określone kompetencje realizowane w postaci zadań własnych samorządu gminnego i powiatowego oraz zadań zleconych samorządom przez administrację rządową. Pełna realizacja tych zadań jest możliwa tylko w partnerskim współdziałaniu z otoczeniem tj. oświatą, służbą zdrowia, sądem, policją, prokuraturą, kościołem. Zależy też od aktywności społecznej przejawiającej się np. w inicjatywach, istnieniu i działaniu organizacji pozarządowych w zakresie pomocy społecznej. Do podstawowych zadań powiatu z zakresu pomocy społecznej należy:

- 1) opracowanie i realizacja powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, wspierania osób niepełnosprawnych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka - po konsultacji z właściwymi terytorialnie gminami;
- 2) prowadzenie specjalistycznego poradnictwa;
- 3) przyznawanie pomocy pieniężnej na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki osobom opuszczającym domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz okręgowe ośrodki wychowawcze, zakłady poprawcze, schroniska dla nieletnich, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze;
- 4) pomoc w integracji ze środowiskiem osób mających trudności w przystosowaniu się do życia, młodzieży opuszczającej domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz okręgowe ośrodki wychowawcze, zakłady poprawcze, schroniska dla nieletnich, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze, mających braki w przystosowaniu się;
- 5) pomoc cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, mającym trudności w integracji ze środowiskiem;
- 6) prowadzenie i rozwój infrastruktury domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym oraz umieszczanie w nich skierowanych osób;
- 7) realizacja usług wsparcia krótkoterminowego w domach pomocy społecznej;
- 8) prowadzenie mieszkań treningowych lub wspomaganych dla osób z terenu więcej niż jednej gminy oraz powiatowych ośrodków wsparcia, w tym domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, z wyłączeniem środowiskowych domów samopomocy i innych ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- 9) prowadzenie ośrodków interwencji kryzysowej;
- 10) udzielanie informacji o prawach i uprawnieniach;
- 11) szkolenie i doskonalenie zawodowe kadr pomocy społecznej z terenu powiatu;
- 12) doradztwo metodyczne dla kierowników i pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z terenu powiatu;
- 13) podejmowanie innych działań wynikających z rozeznanych potrzeb, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych;
- 14) sporządzanie oceny zasobów pomocy społecznej;
- 15) utworzenie i utrzymywanie powiatowego centrum pomocy rodzinie, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników.

2.2.2. Zadania z zakresu administracji rządowej realizowane przez powiat

Powiat realizuje następujące zadania w tym zakresie:

- 1) pomoc cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, w zakresie indywidualnego programu integracji, oraz opłacanie

za te osoby składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych;

- 2) prowadzenie i rozwój infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- 3) realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia;
- 4) udzielanie cudzoziemcom i osobom, pomocy w zakresie interwencji kryzysowej;
- 5) zapewnienie utrzymania oraz rozwoju systemu teleinformatycznego, a także sporządzanie sprawozdawczości i przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego.

2.2.3. Zadania powiatu w zakresie pomocy osobom z niepełnosprawnościami

Zadania obejmujące zakres pomocy osobom z niepełnosprawnościami określone zostały w ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (tj. Dz. U. z 2025 r. poz. 913)

Do zadań powiatu należy:

- 1) opracowywanie i realizacja (zgodnych z powiatową strategią dotyczącą rozwiązywania problemów społecznych) powiatowych programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie:
  - a) rehabilitacji społecznej,
  - b) rehabilitacji zawodowej i zatrudniania,
  - c) przestrzegania praw osób niepełnosprawnych;
- 2) współpraca z instytucjami administracji rządowej i samorządowej w opracowywaniu i realizacji programów;
- 3) udostępnianie na potrzeby Pełnomocnika i samorządu województwa oraz przekazywanie właściwemu wojewodzie uchwalonych przez radę powiatu programów, o których mowa w pkt 1, oraz rocznej informacji z ich realizacji;
- 4) podejmowanie działań zmierzających do ograniczania skutków niepełnosprawności;
- 5) opracowywanie i przedstawianie planów zadań i informacji z prowadzonej działalności oraz ich udostępnianie na potrzeby samorządu województwa;
- 6) współpraca z organizacjami pozarządowymi i fundacjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej tych osób;
- 7) finansowanie z Funduszu wydatków na formy pomocy określone w ustawie o rynku pracy, w odniesieniu do osób niepełnosprawnych zarejestrowanych jako poszukujące pracy niepozostające w zatrudnieniu;
- 8) dofinansowanie:
  - a) uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych,
  - b) sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych,
  - c) zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów,
  - d) likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych,
  - e) rehabilitacji dzieci i młodzieży,
  - f) usług tłumacza języka migowego lub tłumacza-przewodnika,
  - g) zmiany samodzielnego lokalu mieszkalnego, dotychczas zajmowanego przez osobę niepełnosprawną, w sytuacji braku możliwości zastosowania w tym lokalu lub w budynku racjonalnych usprawnień, odpowiednich do rodzaju niepełnosprawności lub jeżeli ich zastosowanie byłoby nieracjonalne ekonomicznie,
- 9) dofinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej;
- 10) pośrednictwo pracy i poradnictwo zawodowe dla osób niepełnosprawnych, ich szkolenie oraz przekwalifikowanie;

11) przyznawanie środków na:

- a) podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo na podjęcie działalności w formie spółdzielni socjalnej na jednego członka założyciela spółdzielni oraz na jednego członka przystępującego do spółdzielni socjalnej po jej założeniu,
- b) utworzenie stanowiska pracy dla osoby niepełnosprawnej,
- c) finansowanie kosztów płacy osoby niepełnosprawnej;

12) zwrot:

- a) dodatkowych kosztów dla osoby zatrudniającej osobę niepełnosprawną,
- b) kosztów zatrudnienia lub szkolenia pracowników pomagających pracownikom niepełnosprawnym,
- c) kosztów wyposażenia stanowiska pracy;

13) zlecenie zadań fundacjom lub organizacjom pozarządowym;

14) kierowanie osób niepełnosprawnych, które wymagają specjalistycznego programu szkolenia oraz rehabilitacji leczniczej i społecznej, do specjalistycznego ośrodka szkoleniowo-rehabilitacyjnego lub innej placówki szkoleniowej;

15) współpraca z organami rentowymi w zakresie wynikającym z odrębnych przepisów;

16) doradztwo organizacyjno-prawne i ekonomiczne w zakresie działalności gospodarczej lub rolniczej podejmowanej przez osoby niepełnosprawne;

17) współpraca z właściwym terenowo inspektorem pracy w zakresie oceny i kontroli miejsc pracy osób niepełnosprawnych.

2.2.4. Zadania powiatu w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony ofiar przemocy domowej

Zadania powiatu obejmujące zakres pomocy osobom dotkniętymi przemocą domową określone zostały między innymi w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r., poz.1673).

Do zadań powiatu należy:

- 1) opracowanie i realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej;
- 2) opracowanie i realizacja programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową;
- 3) zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach wsparcia;
- 4) zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach interwencji kryzysowej.

Do zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat należy:

- 1) tworzenie i prowadzenie specjalistycznych ośrodków wsparcia dla osób doznających przemocy domowej;
- 2) opracowywanie i realizacja programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową;
- 3) opracowywanie i realizacja programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową;
- 4) wydawanie zaświadczeń o zgłoszeniu się osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programach, o których mowa w pkt 2 i 3, oraz o ich ukończeniu.

2.2.5. Zadania powiatu w zakresie bezrobocia

Zdania samorządu powiatu w zakresie polityki rynku pracy określone zostały m.in. w ustawie z dnia 20 marca 2025 r. o rynku pracy i służbach zatrudnienia (Dz.U. z 2025 r., poz. 620).

Do zadań samorządu powiatu w zakresie aktywności zawodowej, wspierania zatrudnienia oraz rynku pracy należy:

- 1) pozyskiwanie i realizowanie ofert pracy;
- 2) rejestrowanie bezrobotnych i poszukujących pracy;

- 3) organizowanie i finansowanie form pomocy określonych w ustawie, w szczególności pośrednictwa pracy, poradnictwa zawodowego, szkoleń, staży oraz prac interwencyjnych i robót publicznych;
- 4) kontrola prawidłowości realizowanych form pomocy określonych w ustawie;
- 5) realizacja zadań określonych w ustawie w ramach powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych;
- 6) udzielanie informacji o zakresie form pomocy i możliwości ich zastosowania;
- 7) prowadzenie sprawozdawczości z realizowanych zadań, w tym w zakresie badań ujętych w programie badań statystycznych statystyki publicznej oraz we współpracy z WUP, prowadzenie badań i analiz dotyczących rynku pracy i ewaluacji polityk rynku pracy;
- 8) inicjowanie i realizowanie przedsięwzięć mających na celu rozwiązanie lub złagodzenie problemów związanych z planowanymi zwolnieniami grup pracowników z przyczyn dotyczących zakładu pracy;
- 9) współdziałanie z powiatowymi radami rynku pracy w zakresie rynku pracy oraz wykorzystania środków Funduszu Pracy;
- 10) współpraca z gminami w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, informacji dotyczących form pomocy określonych w ustawie oraz realizacji wobec długotrwale bezrobotnego działań wynikających z porozumienia o współpracy, o którym mowa w art. 198, oraz w zakresie zatrudnienia socjalnego, o którym mowa w ustawie z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym;
- 11) współpraca z podmiotami, o których mowa w art. 36 ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o ekonomii społecznej;
- 12) współpraca z WUP, w tym w zakresie świadczenia form pomocy określonych w ustawie;
- 13) współpraca, w szczególności ze szkołami ponadpodstawowymi, uczelniami i podmiotami ekonomii społecznej w zakresie realizacji poradnictwa zawodowego, w tym promowania uczenia się przez całe życie oraz działań informacyjnych dotyczących wsparcia skierowanego do osób do 30. roku życia;
- 14) wydawanie decyzji o:
  - a) przyznaniu statusu bezrobotnego,
  - b) odmowie przyznania statusu bezrobotnego oraz utracie statusu bezrobotnego,
  - c) odmowie przyznania statusu poszukującego pracy oraz utracie statusu poszukującego pracy,
  - d) przyznaniu, odmowie przyznania, wstrzymaniu lub wznowieniu wypłaty oraz utracie lub pozbawieniu prawa do zasiłku, stypendium i innych finansowanych z Funduszu Pracy świadczeń niewynikających z zawartych umów,
  - e) obowiązku zwrotu nienależnie pobranego zasiłku, stypendium oraz innych nienależnie pobranych świadczeń finansowanych z Funduszu Pracy,
  - f) odroczeniu terminu spłaty, rozłożeniu na raty lub umorzeniu części albo całości nienależnie pobranego świadczenia udzielonego z Funduszu Pracy, albo należności z tytułu zwrotu środków przyznanych na finansowanie form pomocy, albo odmowie odroczenia terminu spłaty, rozłożenia na raty lub umorzenia;
- 15) realizowanie zadań wynikających z koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego państw, o których mowa w art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. a–d, oraz państw, z którymi Rzeczpospolita Polska zawarła dwustronne umowy międzynarodowe o zabezpieczeniu społecznym, w zakresie świadczeń dla bezrobotnych, w tym realizowanie decyzji, o których mowa w art. 35, a także wypłaty zasiłków zachowanych zgodnie z art. 35 ust. 5;
- 16) realizowanie zadań wynikających z prawa swobodnego przepływu pracowników między państwami, o których mowa w art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. a–c, w szczególności:
  - a) realizowanie działań sieci EURES na terenie powiatu we współpracy z ministrem właściwym do spraw pracy, samorządami województw oraz innymi podmiotami uprawnionymi do realizacji działań sieci EURES,
  - b) realizowanie zadań związanych z udziałem w partnerstwach transgranicznych EURES na terenie działania tych partnerstw;

- 17) realizowanie zadań wynikających z umów międzynarodowych i innych porozumień z partnerami zagranicznym w obszarze migracji zarobkowych, o których mowa w art. 25 ust. 1 pkt 4;
- 18) organizowanie i finansowanie szkoleń pracowników PUP;
- 19) realizacja zadań związanych z KFS, w szczególności:
  - a) określanie szacunkowego zapotrzebowania na środki KFS na terenie powiatu,
  - b) możliwość zgłoszenia do WUP w terminie do dnia 30 listopada każdego roku nie więcej niż jednego priorytetu wydatkowania KFS na kolejny rok właściwego dla danego powiatu, po zasięgnięciu opinii powiatowej rady rynku pracy,
  - c) ogłaszanie naborów wniosków o finansowanie kształcenia ustawicznego i ocena wniosków,
  - d) zawieranie umów na realizację kształcenia ustawicznego finansowanego z KFS,
  - e) kontrola i rozliczanie finansowe zawartych umów,
  - f) promocja KFS i badanie wyników pomocy udzielonej ze środków KFS, we współpracy z WUP,
  - g) badanie wyników pomocy udzielonej ze środków KFS, we współpracy z WUP;
- 20) opracowywanie i realizowanie programów finansowanych z rezerwy Funduszu Pracy;
- 21) współpraca z ministrem właściwym do spraw pracy i innymi organami publicznych służb zatrudnienia w zakresie pro-wadzenia zbiorów danych;
- 22) inicjowanie i realizowanie projektów pilotażowych;
- 23) realizowanie programów regionalnych na podstawie porozumienia zawartego z WUP;
- 24) realizowanie kampanii informacyjnych i promujących działania WUP i PUP;
- 25) inicjowanie i realizowanie przedsięwzięć mających na celu identyfikację, dotarcie z informacją o możliwościach skorzystania z form pomocy określonych w ustawie i zmotywowanie do aktywności zawodowej osób niezarejestrowanych, w tym osób biernych zawodowo, samodzielnie lub we współpracy, w szczególności z:
  - a) podmiotami ekonomii społecznej, o których mowa w art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o ekonomii społecznej,
  - b) jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej,
  - c) podmiotami systemu oświaty, o których mowa w art. 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe,
  - d) uczelniami, o których mowa w art. 7 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce;
- 26) rejestrowanie w systemie teleinformatycznym, o którym mowa w art. 26 ust. 1 pkt 1, działań, o których mowa w pkt 25;
- 27) realizowanie projektów w zakresie aktywności zawodowej, wspierania zatrudnienia oraz rynku pracy, wynikających z programów współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus i Funduszu Pracy;
- 28) prowadzenie internetowego serwisu informacyjnego PUP w ramach serwisu, o którym mowa w art. 26 ust. 3.

2.2.6. Zadania powiatu z zakresu zdrowia publicznego

Powiat wykonuje określone ustawami zadania publiczne o charakterze ponadgminnym w zakresie promocji i ochrony zdrowia.

Zadania powiatu w zakresie ochrony zdrowia można podzielić na:

- 1) zadania wynikające z funkcji podmiotu tworzącego dla samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej,
- 2) udział w realizacji zadań z zakresu zdrowia psychicznego.

2.3. Zasoby

2.3.1. Zasoby miast i gmin powiatu włocławskiego w zakresie pomocy społecznej

Na terenie powiatu włocławskiego funkcjonuje trzynaście ośrodków pomocy społecznej/centrów usług społecznych, są to:

1. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kowalu.
2. Brzeski Ośrodek Pomocy Społecznej w Brześciu Kujawskim.
3. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Chodczu.
4. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Izbicy Kujawskiej.
5. Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubieniu Kujawskim.
6. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubrańcu.
7. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Baruchowie.
8. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Boniewie.
9. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Choceniu.
10. Centrum Usług Społecznych w Fabiankach.
11. Gminny Ośrodek pomocy Społecznej w Kowalu.
12. Centrum Usług Społecznych w Lubaniu.
13. Centrum Usług Społecznych we Włocławku.

W ośrodkach tych zatrudnionych jest łącznie 262 pracowników.

Pomoc osobom niepełnosprawnym świadczona jest również przez domy pomocy społecznej w Kowalu, Rzeżewie, Izbicy Kujawskiej, Kurowie i Wilkowiczkach oraz środowiskowe domy samopomocy znajdujące się na terenie powiatu włocławskiego w Kowalu i Czarnem. Placówka w Czarnem prowadzona jest przez gminę Baruchowo.

2.3.2. Zasoby miast i gmin powiatu włocławskiego w zakresie zdrowia

Wykaz placówek służby zdrowia na terenie powiatu włocławskiego w poszczególnych Gminach/Miastach przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 3 Wykaz placówek służby zdrowia na terenie powiatu włocławskiego w poszczególnych Gminach/Miastach.

L.p.	Miasto/Gmina	Placówki służby zdrowia
1.	Miasto Kowal	1.NZOZ Murzyńscy, Kowal, ul. Matejki 6 2. NZOZ „Zdrowie”, Kowal, ul. Piwna 29 3. NZOZ „VITAMED”, Kowal, ul. Piłsudskiego 56
2.	Miasto/Gmina Brześć Kujawski	1. NZOZ „PRIMED” w Brześciu Kujawskim, ul. Królewska 10 2. NZOZ „MEDYKON” w Brześciu Kujawskim, ul. Królewska 5 3. NZOZ „MARMED” w Wieńcu, ul. Klonowa 2 4. Uzdrowisko Wieniec Zdrój, ul. Brzozowa 1
3.	Miasto/Gmina Chodecz	1. NZOZ „ALMEDIC”, Chodecz, ul. Aleja Zwycięstwa 34 2. NZOZ „ELUMED”, Chodecz, Aleja Zwycięstwa 6
4.	Miasto/Gmina Izbica Kujawska	Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej, Izbica Kujawska, ul. Narutowicza 16
5.	Miasto/Gmina Lubień Kujawski	1. NZOZ „BARSKA” sp. z o.o we Włocławku, Ośrodek Zdrowia w Lubieniu Kujawskim, ul. Żwirki i Wigury 3

		2. NZOZ, Przychodnia Medycyny Rodzinnej, Kłóbka 10
6.	Miasto/Gmina Lubraniec	1. Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej, Lubraniec, ul. Szulca 1 2. NZOZ „LUBRAMED”, Lubraniec, ul. Kochanowskiego 11 A 3. NZOZ „PROFESMED” w Zgłowiączce
7.	Gmina Baruchowo	NZOZ „PRO-MED.” Przychodnia Podstawowej Opieki Zdrowotnej, Ośrodek Zdrowia w Kłótnie
8.	Gmina Boniewo	Centrum Diagnostyczno-Lecznicze „BARSKA” sp. z o.o we Włocławku, Ośrodek Zdrowia w Boniewie, ul. Szkolna 32a
9.	Gmina Chocień	1. Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej. Przychodnia Lekarska "Galmed", Chocień, ul. Czerniewicka 2 2. Przychodnia Lekarska „PRO-MED”, Chocień, ul. Piastowska 1 3. Przychodnia Lekarska „MEDYK” w Czerniewicach, ul. Kowalska 8
10.	Gmina Fabianki	1. NZOZ „MEDYK” w Fabiankach, 2. NZOZ „PULS” w Fabiankach
11.	Gmina Kowal	Brak placówek służby zdrowia
12.	Gmina Lubanie	NZOZ „INTERMED” w Lubaniu
13.	Gmina Włocławek	1. Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej z siedzibą w Kruszynie, 2. Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Gminy Włocławek z siedzibą w Smólniku

Źródło: dane ops/cus powiatu włocławskiego

2.3.3. Zasoby miast i gmin powiatu włocławskiego w zakresie edukacji

Na terenie powiatu znajduje się dobrze rozwinięta infrastruktura oświatowa, umożliwiającą stosunkowo łatwy dostęp do placówek oświatowych. Szkoły ponadgimnazjalne oferują młodzieży kształcenie o różnorodnych profilach.

Wykaz placówek oświatowych na terenie powiatu włocławskiego w poszczególnych Gminach/Miastach przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 4 Wykaz placówek oświatowych na terenie powiatu włocławskiego w poszczególnych Gminach/Miastach.

L.p.	Miasto/Gmina	Placówki oświatowe
1.	Miasto Kowal	1. Zespół Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Kowalu, ul. K. Wielkiego 9 2. Zespół Szkolno-Przedszkolny w Kowalu, ul. Piwna 20 3. Liceum Ogólnokształcące im. Królowej Jadwigi w Kowalu, ul. Piwna 20

		<p>4. Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych im. św. Jana Pawła II w Kowalu, ul. Piwna 20</p> <p>5. Szkoła Policealna w Kowalu, ul. Piwna 20</p>
2.	Miasto/Gmina Brześć Kujawski	<p>1. Szkoła Podstawowa Nr 1 im. W. Łokietka w Brześciu Kujawskim, ul. Królewska 21</p> <p>2. Zespół Szkół Nr 2 im. J. Piłsudskiego w Brześciu Kujawskim, ul. Konarskiego 63</p> <p>3. Szkoła Podstawowa im. K. Makuszyńskiego w Wieńcu, ul. Szkolna 1</p> <p>4. Szkoła Podstawowa im. L.J. Kronenberga w Brzeziu, Brzezcie 63</p> <p>5. Zespół Niepublicznych Placówek Oświatowych w Kąkowej Woli, Kąkowa Wola 22</p> <p>6. Przedszkole Publiczne Nr 1 „Kraina Bajek”, ul. Królewska 21, Brześć Kuj.</p> <p>7. ZSCKR im. J. Dziubińskiej, Stary Brześć Kujawski</p>
3.	Miasto/Gmina Chodecz	<p>1. Szkoła Podstawowa w Chodczu im. T. Kościuszki, ul. Waryńskiego 20</p> <p>2. PCKZiU w Chodczu, ul. Włocławska 7</p>
4.	Miasto/Gmina Izbica Kujawska	<p>1. Szkoła Podstawowa im. Marszałka J. Piłsudskiego w Izbicy Kujawskiej, ul. Tymieniecka 1</p> <p>2. Szkoła Podstawowa nr 2 im. A. Słubickiego w Izbicy Kujawskiej, ul. Nowomiejska 3</p> <p>3. Szkoła Podstawowa, Błenna 2</p> <p>4. Przedszkole Samorządowe w Izbicy Kujawskiej, ul. Narutowicza 63</p> <p>5. Samorządowy Żłobek w Izbicy Kujawskiej, ul. Narutowicza 63</p> <p>6. Zespół Szkół im .J. Kasprowicza w Izbicy Kujawskiej, ul. Nowomiejska 5</p>
5.	Miasto/Gmina Lubień Kujawski	<p>1. Zespół Placówek Oświatowych w Lubieniu Kujawskim, ul. Szkolna 15</p> <p>2. Zespół Szkół w Kłóbce</p>
6.	Miasto/Gmina Lubraniec	<p>1. Publiczna Szkoła Podstawowa w Lubrańcu, ul. Nowa 6</p> <p>2. Publiczna Szkoła Podstawowa w Zgłowiączce</p> <p>3. Publiczna Szkoła Podstawowa w Sarnowie</p> <p>4. Publiczna Szkoła Podstawowa w Kłobi</p> <p>5. Przedszkole Samorządowe w Lubrańcu, ul. Nowa 4</p> <p>6. Niepubliczne Przedszkole i Klub Malucha „Miś” w Lubrańcu, ul. Brzeska 27</p> <p>7. Liceum Ogólnokształcące im. F. Becińskiego w Lubrańcu, ul. Brzeska 51</p> <p>8. Zespół Szkół im. M. Grodzickiej w Lubrańcu Marysinie</p>
7.	Gmina Baruchowo	Zespół Szkolno-Przedszkolny w Baruchowie
8.	Gmina Boniewo	Zespół Szkół w Boniewie

9.	Gmina Chocień	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zespół Szkolno-Przedszkolny w Choceniu, ul. Sikorskiego 12 2. Szkoła Podstawowa w Śmiłowicach 3. Szkoła Podstawowa w Wilkowicach 4. Społeczne Liceum Ogólnokształcące i Społeczna Zasadnicza Szkoła Zawodowa w Choceniu, ul. Sikorskiego 12 5. Przedszkole Niepubliczne w Choceniu, ul. Polna 16 6. Przedszkole Prywatne w Śmiłowicach 7. Niepubliczne Przedszkole „Miś” w Czerniewicach
10.	Gmina Fabianki	<ol style="list-style-type: none"> 1. Szkoła Podstawowa im. J. Pietrkiewicza w Fabiankach 2. Szkoła Podstawowa w Szpetalu Górnym 3. Szkoła Podstawowa im. Orła Białego w Cyprianie 4. Szkoła Podstawowa w Nasiegniewie 5. Przedszkole Prywatne „Tęczowy Zakątek” w Fabiankach 6. Przedszkole o profilu katolickim „Aniołek” w Szpetalu Górnym 7. Przedszkole Niepubliczne „Mały Miś” w Szpetalu Górnym 8. Żłobek „Wesoły maluszek” w Szpetalu Górnym
11	Gmina Kowal	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zespół Szkolno-Przedszkolny w Grabkowie 2. Niepubliczna Szkoła Podstawowa „Galileo” w Nakonowie 3. Gminne Niepubliczne Przedszkole Integracyjne w Grodztwie
12.	Gmina Lubanie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zespół Szkół im. J. Pawła II w Lubaniu 2. Przedszkole Samorządowe w Lubaniu 3. Gminny Żłobek Lolek w Lubaniu
13.	Gmina Włocławek	<ol style="list-style-type: none"> 1. Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi im. J. Korczaka w Smólniku 2. Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi w Kruszynie, ul. Szkolna 15 3. Żłobek „Kruszynka” w Kruszynie, ul. Szkolna 7 4. Szkoły w Modzerowie (Punkt Przedszkolny, Szkoła Podstawowa i Liceum) 5. Szkoła Podstawowa SPSK (Punkt Przedszkolny, Szkoła Podstawowa) Warząchewka Polska

Źródło: dane ops/cus powiatu włocławskiego

2.3.4. Zasoby powiatu w zakresie pomocy społecznej i pieczy zastępczej, zdrowia, edukacji, instytucji promocji zatrudnienia i rynku pracy

Jednostki organizacyjne powiatu włocławskiego w zakresie:

1. Pomocy społecznej i pieczy zastępczej:

- a) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie we Włocławku,
- b) Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Jaś” w Brzeziu,
- c) Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Małgosia” w Brzeziu,
- d) Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Przystań” w Lubieniu Kujawskim,
- e) Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Ostoja” w Lubieniu Kujawskim,
- f) Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Zacisze” w Nasiegniewie,
- g) Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Zakątek” w Nasiegniewie,

- h) Dom Pomocy Społecznej w Kurowie,
- i) Dom Pomocy Społecznej w Rzeżewie
- j) Dom Pomocy Społecznej w Wilkowiczkach,
- k) Dom Pomocy Społecznej w Kowalu,
- l) Dom Pomocy Społecznej w Izbicy – prowadzony przez Zgromadzenie Zakonne Małe Dzieło Boskiej Opatrzności – Orioniści Prowincja Polska z siedzibą w Warszawie działający na zlecenie Powiatu Włocławskiego, zgodnie z umową zawartą w dniu 19 grudnia 2023 r. o powierzenie realizacji zadania publicznego,
- m) Środowiskowy Dom Samopomocy w Kowalu.

2. Zdrowia:

Powiatowe Centrum Zdrowia - Samodzielny Publiczny Zespół Przychodni Specjalistycznych we Włocławku.

3. Edukacji:

- a) Zespół Szkół im. J. Kasprowicza w Izbicy Kujawskiej,
- b) Zespół Szkół w Kowalu,
- c) Zespół Szkół im. M. Grodzickiej w Lubrańcu-Marysinie,
- d) Zespół Szkół w Lubrańcu,
- e) Powiatowe Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Chodczu,
- f) Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Lubrańcu,
- g) Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Lubieniu Kujawskim.

4. Promocji zatrudnienia:

Powiatowy Urząd Pracy we Włocławku.

5. Organizacje pozarządowe działające na rzecz osób niepełnosprawnych:

- a) Stowarzyszenie Rodzin Niepełnosprawnych oraz Rodzin Patologicznych w Fabiankach,
- b) Stowarzyszenie „Wspierajmy Niepełnosprawnych” w Szpetalu Górnym,
- c) Stowarzyszenie Osób i Rodzin Osób Niepełnosprawnych oraz Rodzin Patologicznych w Boniewie,
- d) Stowarzyszenie Osób i Rodzin Osób Niepełnosprawnych oraz Rodzin Patologicznych „Życzliwe serce” w Izbicy Kujawskiej,
- e) Stowarzyszenie na Rzecz Dzieci Niepełnosprawnych i Dzieci z Rodzin Patologicznych w Brześciu Kujawskim,
- f) Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom i Osobom Niepełnosprawnym „Dla Ciebie” w Brześciu Kujawskim,
- g) Stowarzyszenie Pomocy Osobom z Niepełnosprawnością i ich Rodzinom „Promyk Nadziei” w Lubrańcu,
- h) Stowarzyszenie „Otwartych Serc” w Lubrańcu,
- i) Polski Związek Niewidomych Okręg Kujawsko-Pomorski - Koło Powiatowe we Włocławku,
- j) Polski Związek Żeglarzy z Niepełnosprawnością w Gagowach Nowych.

III. DIAGNOZA

Analiza powodów przyznawania pomocy społecznej stanowi istotny element wielowymiarowej diagnozy sytuacji społecznej w powiecie. Ta część diagnozy identyfikuje najważniejsze problemy społeczne występujące w powiecie. Analizując dane statystyczne dotyczące beneficjentów pomocy społecznej należy brać pod uwagę kontekst sytuacji społeczno-ekonomicznej poszczególnych jednostek samorządu terytorialnego a także fakt, iż jednemu klientowi pomocy społecznej wsparcie może zostać udzielone z kilku powodów.

Przyznanie świadczeń z pomocy społecznej jest uzależnione od spełnienia warunku określonego w art. 8 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej określającego wysokość kryterium dochodowego osoby lub rodziny. Zgodnie z tym przepisem prawo do świadczeń pieniężnych przysługuje osobom i rodzinom, których posiadane dochody nie przekraczają kryteriów dochodowych ustalonych w oparciu o próg interwencji socjalnej.

Od dnia 1 stycznia 2025 r. dla osoby samotnie gospodarującej jest nim dochód nieprzekraczający kwoty 1.010 zł, natomiast dla osoby w rodzinie – kwoty 823 zł, przy jednoczesnym wystąpieniu, co najmniej jednego z powodów wymienionych w art. 7 lub innych okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy społecznej.

Powody wymienione w art. 7 to:

- 1) ubóstwo,
- 2) sieroctwo,
- 3) bezdomność,
- 4) bezrobocie,
- 5) niepełnosprawność,
- 6) długotrwała lub ciężka choroba,
- 7) przemoc w rodzinie,
- 8) potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi,
- 9) potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietności,
- 10) bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych,
- 11) trudność w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach,
- 12) trudność w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;
- 13) alkoholizm lub narkomania,
- 14) zdarzenie losowe i sytuacja kryzysowa,
- 15) klęska żywiołowa lub ekologiczna.

Na terenie powiatu włocławskiego funkcjonuje 10 ośrodków pomocy społecznej, 3 centra usług społecznych oraz Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, które realizują zadania ustawy o pomocy społecznej.

Tabela nr 5 Powody ubiegania się o świadczenia pomocy społecznej w ośrodkach pomocy społecznej/centrach usług społecznych powiatu włocławskiego.

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin		Liczba osób w rodzinach
	Ogółem	w tym wieś	
ubóstwo	1566	1234	2988
sieroctwo	2	1	5
bezdomność	34	15	34
bezrobocie	1269	967	2878
niepełnosprawność	637	480	1220
długotrwała lub ciężka choroba	844	606	1446
przemoc w rodzinie	18	7	69
potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi	0	0	0

potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietność	224	187	1146
bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych	246	174	924
trudność w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach	0	0	0
trudność w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	19	13	20
alkoholizm lub narkomania	222	153	315
zdarzenie losowe i sytuacja kryzysowa	14	12	26
klęska żywiołowa lub ekologiczna	0	0	0

Źródło: dane z MPiPS-03 za 2024 r. udostępnione przez ops/cus

Dominującymi problemami, z którymi nie radzą sobie mieszkańcy powiatu włocławskiego są: bezrobocie, ubóstwo, niepełnosprawność oraz bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, przemoc domowa. Właśnie one zostaną zdefiniowane dla potrzeb planowanej strategii. Zajmiemy się także edukacją w powiecie włocławskim oraz zadaniami powiatu z zakresu zdrowia publicznego, które mają znaczący wpływ na problemy społeczne w powiecie włocławskim.

Ilość rodzin objętych wsparciem przez ośrodki pomocy społecznej z powodu bezrobocia, ubóstwa, niepełnosprawności oraz bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, przemoc domowej w poszczególnych miastach/gminach powiatu włocławskiego w 2024 r. przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 6 Ilość rodzin objętych wsparciem przez ośrodki pomocy społecznej/centra usług społecznych z powodu bezrobocia, ubóstwa, niepełnosprawności oraz bezradności w sprawach opiekuńczo wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego w poszczególnych Miastach/Gminach powiatu włocławskiego w 2024 r.

L.p.	Miasto /Gmina	Ilość rodzin objętych wsparciem z powodu:				
		ubóstwo	bezrobocie	niepełnospra- wność	bezaradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych	przemoc domowa
1	Gmina Boniewo	161	178	54	14	0
2	Gmina Baruchowo	140	148	81	34	12

3	Miasto-Gmina Brześć Kujawski	533	589	177	347	0
4	Gmina Chocień	223	197	120	22	7
5	Miasto-Gmina Chodecz	213	149	77	82	0
6	Gmina Fabianki	397	281	217	157	7
7	Miasto-Gmina Izbica Kujawska	164	193	71	93	12
8	Gmina Kowal	65	60	72	14	7
9	Miasto Kowal	89	68	68	16	23
10	Gmina Lubanie	93	94	49	23	0
11	Miasto-Gmina Lubień Kujawski	405	415	85	44	1
12	Miasto-Gmina Lubraniec	285	252	86	42	0
13	Gmina Włocławek	220	254	63	36	0
	Razem	2988	2878	1220	924	69

Źródło: dane z MPiPS-03 za 2024 r. udostępnione przez ops/cus

3.1. Ubóstwo

W 2024 roku ubóstwo było główną przyczyną ubiegania się o pomoc finansową z ośrodków pomocy społecznej. Ubóstwo jest zjawiskiem występującym powszechnie we wszystkich społeczeństwach. Określamy nim sytuację, w której jednostka (osoba, rodzina, gospodarstwo domowe) nie dysponuje wystarczającymi środkami (zarówno środkami pieniężnymi w postaci dochodów bieżących i dochodów z poprzednich okresów jak i w formie nagromadzonych zasobów materialnych) pozwalającymi na zaspokojenie jej podstawowych potrzeb na minimalnym akceptowalnym poziomie. Tym samym poza ekonomiczną definicją ubóstwa pozostają aspekty kulturowe, polityczne i socjologiczne objęte kategorią wykluczenia społecznego. W Polsce najczęściej wykorzystywanym wskaźnikiem jest minimum socjalne, którego wartość ustala Instytut Pracy i Spraw Socjalnych (IPiSS). Podstawą szacunków IPiSS są notowania wybranych cen dóbr i usług konsumpcyjnych udostępnione przez Główny Urząd Statystyczny (GUS). Minimum socjalne to jest taki poziom niskich dochodów, który pozwala ludziom normalnie uczestniczyć w życiu społeczeństwa (w integracji z nim) i nie wpaść w ubóstwo. Nie jest to de facto linia ubóstwa, ale linia ostrzegająca, że poniżej tej granicy powstaje zagrożenie ubóstwem. Definicja ta obejmuje nie tylko koszyk podstawowych dóbr i usług, ale też koszty zaspokajania społecznych i kulturalnych potrzeb jednostek (edukacja, ochrona zdrowia, transport, wypoczynek). Miernikiem wyznaczającym obszar biedy jest minimum egzystencji, które stanowi granicę ubóstwa. Minimum egzystencji obejmuje te potrzeby, których zaspokojenie nie może zostać odłożone w czasie, a konsumpcja na niższym

poziomie stanowi zagrożenie dla zdrowia, a nawet życia jednostek. W skład koszyka minimum biologicznego wchodzi podstawowe dobra i usługi związane z potrzebami mieszkaniowymi i żywiościowymi. Podobnie jak w przypadku minimum socjalnego wartość wskaźnika szacowana jest dla kilku typów gospodarstw domowych osób w wieku produkcyjnym oraz emerytów. Czynnikiem, który niewątpliwie powiązany jest z występowaniem problemu ubóstwa w powiecie wrocławskim jest trudna sytuacja na lokalnym rynku pracy.

Mieszkańcom powiatu wrocławskiego bardzo trudno znaleźć zatrudnienie, co wynika z wysokiej stopy bezrobocia w powiecie. Wysoka liczba osób pozostających bez zatrudnienia powoduje znaczące obniżenie zasobów finansowych osób oraz rodzin dotkniętych bezrobociem, a to w znacznym stopniu przyczynia się do występowania ubóstwa. Długotrwałe ubóstwo wymusza zmianę stylu życia rodziny, powoduje wzrost poczucia beznadziejności i negatywnie wpływa na kierunek podejmowanych decyzji. Często może oznaczać rezygnację z zakupu niezbędnych dóbr, jakimi są m.in. leki czy przybory szkolne dla dzieci, a w rezultacie powoduje pogłębianie się trudności, które wymagają kolejnych nakładów finansowych. Brak możliwości rekompensowania kolejnych potrzeb powoduje drastyczny spadek poziomu życia rodziny, prowadzi często do zaniedbań w sprawach wychowawczych i opiekuńczych, a w konsekwencji może powodować powstanie kolejnych niekorzystnych zjawisk, jak: alkoholizm, przemoc domowa, osłabienie więzi rodzinnych, a nawet przestępczość. W ramach rozwiązań przyczyniających się do ograniczania obszarów ubóstwa wskazane jest podejmowanie działań aktywizujących społecznie i zawodowo wskazane grupy społeczne.

Biorąc pod uwagę ograniczoną ilość środków finansowych na realizację zadań pomocy społecznej, wskazane jest pozyskiwanie funduszy z dodatkowych źródeł, do których należą między innymi środki europejskie. Zasadnym jest również realizowanie programów osłonowych na rzecz konkretnych grup społecznych zagrożonych problemem ubóstwa. Ponadto należy zachęcać samorządy gminne do udziału w konkursach ogłaszanych przez Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

3.2. Bezrobocie

Bezrobocie jako zjawisko gospodarcze polega na tym, że pewna część ludzi zdolnych do pracy i poszukujących jej nie znajduje zatrudnienia. Jego miarą jest stopa bezrobocia, będąca relacją liczby zarejestrowanych bezrobotnych do liczby ludności aktywnej zawodowo. Pewien poziom bezrobocia (3-4%) jest w gospodarce nieunikniony. Nadmierne bezrobocie jest jednak zjawiskiem niekorzystnym, gdyż jako zjawisko o charakterze społeczno-ekonomicznym wpływa na pogorszenie sytuacji materialnej osób pozostających bez zatrudnienia i członków ich rodzin.

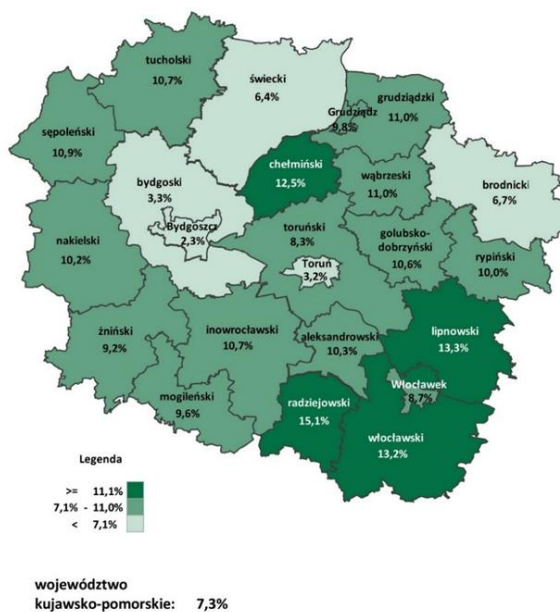
Istotną dla diagnozy lokalnego rynku pracy jest jego gospodarcza specyfika. Na terenie powiatu wrocławskiego przeważają tereny o charakterze rolniczym, co sprawia, że podstawowym źródłem utrzymania ludności jest dochód z pracy w rolnictwie. Likwidacja licznych zakładów pracy, będąca wynikiem transformacji, pozbawiła miejsc pracy również ludność wiejską i spowodowała obciążenie rodzinnych gospodarstw rolnych nadmiarem siły roboczej oraz przyczyniła się do wzrostu bezrobocia. Nie bez znaczenia dla lokalnego rynku pracy był również światowy kryzys finansowy w latach 2007 – 2009 skutkujący zmianami koniunkturalnymi w gospodarce, a także wydłużenie wieku emerytalnego i niekorzystne zmiany demograficzne. W związku z utratą pracy część ludności zaczęła podejmować działalność gospodarczą. Powiat wrocławski wykazuje się aktywnością gospodarczą wyrażającą się w przyroście podmiotów gospodarczych. Według danych GUS w grudniu 2024 r. w powiecie zarejestrowanych było 10.752 podmiotów gospodarczych (bez indywidualnych gospodarstw rolnych). Zjawisko to cechuje tendencja wzrostowa. Do zwiększenia liczby podmiotów gospodarczych w powiecie wrocławskim przyczynia się też działalność Powiatowego Urzędu Pracy, który od lat udziela dotacji na podjęcie działalności gospodarczej przez osoby bezrobotne.

W grudniu 2024 r. w województwie kujawsko – pomorskim stopa bezrobocia wynosiła 7,3 % (przy średniej dla kraju 5,1 %). Na terenie województwa występuje duże terytorialne

zróźnicowanie tego wskaźnika. Najwyższą stopą bezrobocia wyróżniały się powiaty: radziejowski – 15,1 %, lipnowski – 13,3 %, włocławski – ziemski – 13,2 % oraz chełmiński – 12,5 %. Najniższą stopę bezrobocia odnotowano w powiatach: bydgoskim-grodzkim – 2,3 %, toruńskim-grodzkim – 3,2 %, bydgoskim-ziemskim 3,3 % oraz świeckim – 6,4 %.

Mapa nr 2 Stopa bezrobocia wg. powiatów województwa kujawsko-pomorskiego – stan w końcu grudnia 2024 roku.

STOPA BEZROBOCIA
WEDEŁUG POWIATÓW WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO
STAN W KOŃCU GRUDNIA 2024 ROKU

Źródło: Opracowanie WUP w Toruniu na podstawie danych GUS
 (dane z uwzględnieniem aktualizacji danych o liczbie pracujących)

Bezrobotni zarejestrowani z terenu powiatu włocławskiego

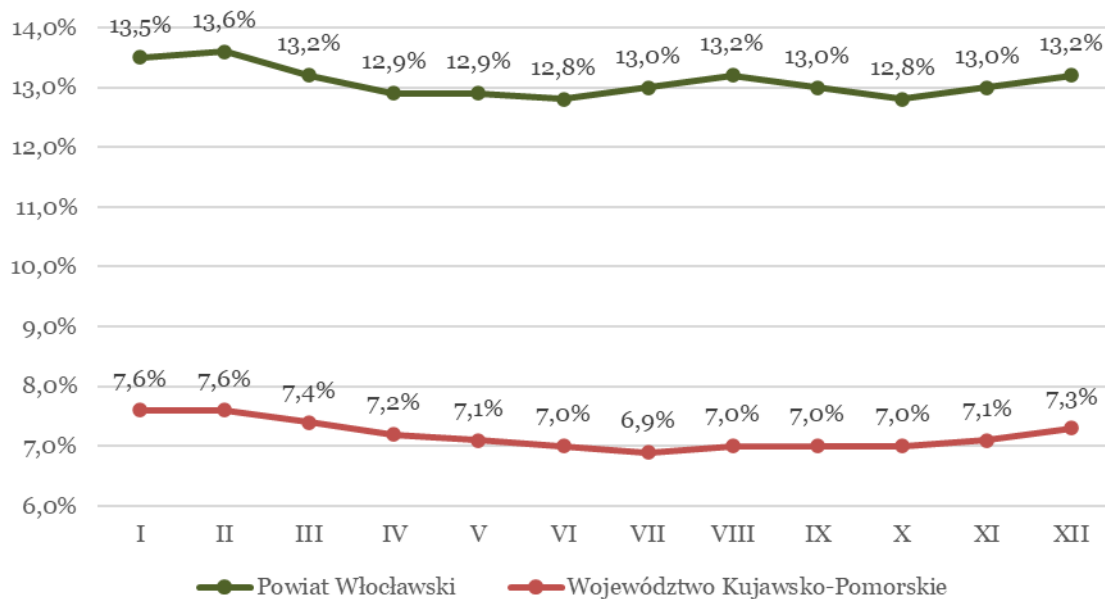
Stopę bezrobocia w województwie kujawsko-pomorskim i powiecie włocławskim ziemskim oraz rozmiar bezrobocia w powiecie w 2024 roku przedstawia poniższe zestawienie.

Tabela nr 7 Bezrobocie w powiecie włocławskim i województwie w 2024 roku.

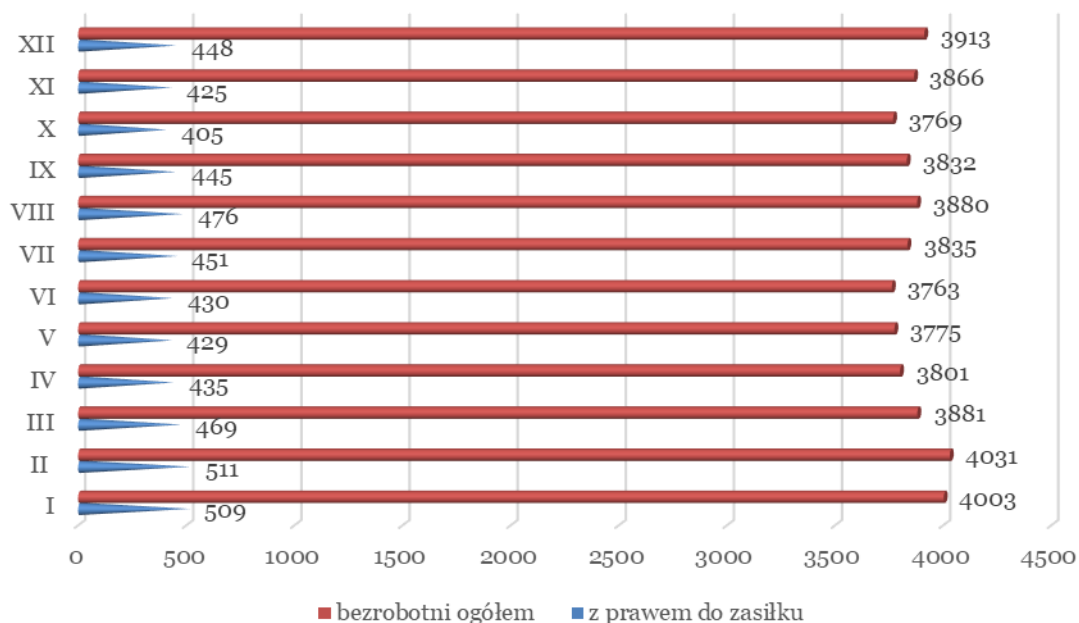
2024 r.	bezrobotni w powiecie włocławskim			stopa bezrobocia %	
	ogółem	z prawem do zasiłku		w powiecie włocławskim	w województwie kujawsko - pomorskim
		ogółem	%		
Styczeń	4.003	509	12,7	13,5	7,6
Luty	4.031	511	12,7	13,6	7,6
Marzec	3.881	469	12,1	13,2	7,4
Kwiecień	3.801	435	11,4	12,9	7,2
Maj	3.775	429	11,3	12,9	7,1
Czerwiec	3.763	430	11,4	12,8	7,0
Lipiec	3.835	451	11,8	13,0	6,9
Sierpień	3.880	476	12,3	13,2	7,0
Wrzesień	3.832	445	11,6	13,0	7,0

Październik	3.769	405	10,7	12,8	7,0
Listopad	3.866	425	11,0	13,0	7,1
Grudzień	3.913	448	11,4	13,2	7,3

Wykres 1. Stopa bezrobocia w powiecie włocławskim i województwie w 2024 r.

Wykres 2. Bezrobotni w powiecie włocławskim w 2024 r., w tym osoby z prawem do zasiłku.

Liczba bezrobotnych w powiecie włocławskim od stycznia do grudnia 2024 r. zmniejszyła się o 90 osób tj. o 2,2%.

Wśród zarejestrowanych osób w 2024 roku niewielki odsetek stanowiły osoby z prawem do zasiłku. Wg stanu na 31.12.2024r. liczba bezrobotnych z prawem do zasiłku wyniosła 448

osób (w tym 210 kobiet), co stanowiło 11,4% ogółu bezrobotnych z terenu powiatu włocławskiego.

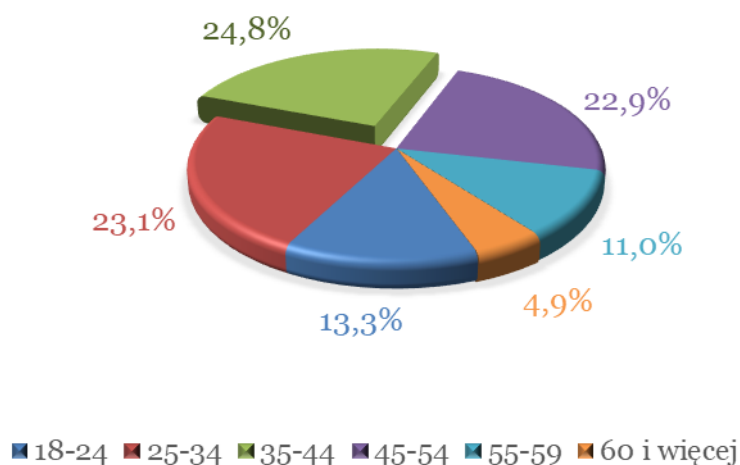
Tabela nr 8 Rejestracje i wyrejestrowania w powiecie włocławskim w 2024 r.

Miesiąc	Powiat Włocławski		PUP Włocławek	
	Rejestracje	Wyrejestrowania	Rejestracje	Wyrejestrowania
Styczeń	439	235	844	510
Luty	328	300	701	646
Marzec	247	397	552	807
Kwiecień	274	354	620	725
Maj	252	278	531	596
Czerwiec	243	255	564	547
Lipiec	315	243	668	597
Sierpień	304	259	615	534
Wrzesień	327	375	759	767
Październik	288	351	660	740
Listopad	367	270	772	604
Grudzień	242	195	536	451

Struktura bezrobotnych wg wieku

W 2024 roku najliczniejszą grupę stanowiły osoby w przedziale wiekowym od 35 do 44 roku życia (972 osoby) – 24,8% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych. W tej grupie bezrobotne kobiety stanowiły 61,3% (596 kobiet).

Wykres 3. Struktura bezrobotnych wg wieku w powiecie ziemskim.

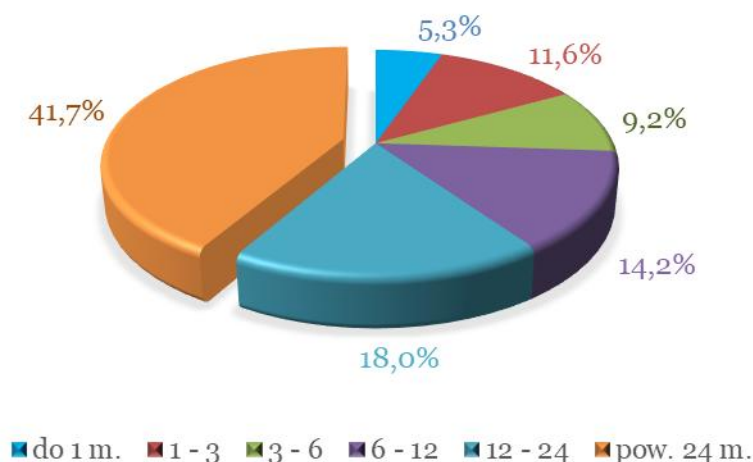

Struktura bezrobotnych wg czasu pozostawania bez pracy

W końcu grudnia 2024 roku największą grupą, analizując strukturę wg czasu pozostawania bez pracy, były osoby bezrobotne pozostające w ewidencji powyżej 24 miesięcy – 1.631 osób. Stanowiły one 41,7% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych. Odsetek kobiet w tej grupie wyniósł 66,6% (1.086 kobiet).

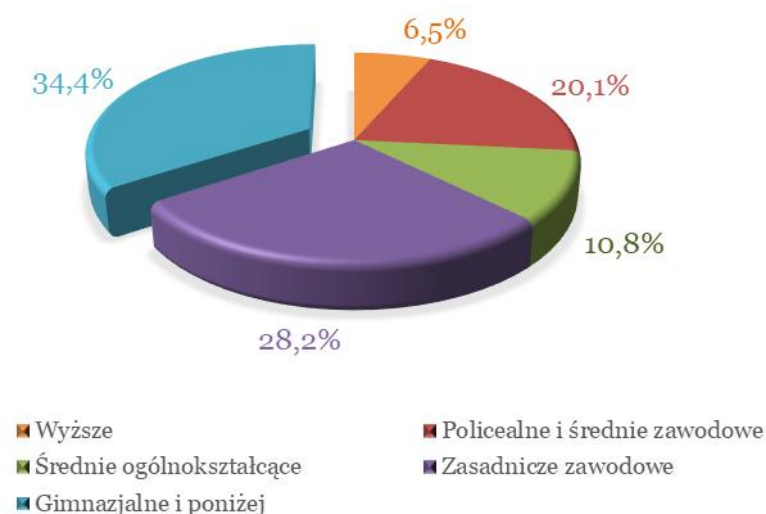
Wykres 4. Struktura bezrobotnych wg czasu pozostawania bez pracy w miesiącach w powiecie ziemskim.

Struktura bezrobotnych wg wykształcenia

Wg stanu na 31.12.2024 r. najliczniejszą grupą bezrobotnych, biorąc pod uwagę stopień wykształcenia, były osoby z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej. Udział tej grupy do ogółu bezrobotnych wyniósł 34,4% (1.345 osób, w tym 599 kobiet).

Wykres 5. Struktura bezrobotnych wg wykształcenia w powiecie ziemskim.

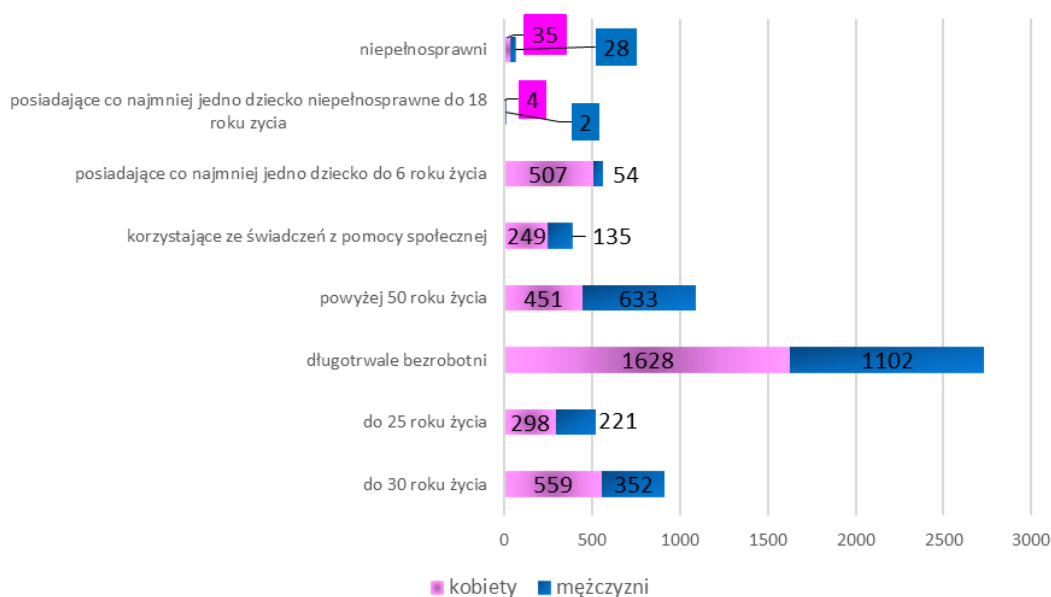
Osoby bezrobotne będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy

Pewne grupy klientów PUP są klasyfikowane jako osoby w szczególnej sytuacji. Są to:

- bezrobotni do 30 roku życia,
- bezrobotni do 25 roku życia,
- bezrobotni długotrwale,
- bezrobotni powyżej 50 roku życia,
- bezrobotni korzystający ze świadczeń pomocy społecznej,
- posiadający dzieci do 6 roku życia lub dzieci niepełnosprawne do 18 roku życia,
- bezrobotni niepełnosprawni.

Osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy stanowią ponad 90,2 % (tj. 3.531 osób) wszystkich zarejestrowanych bezrobotnych z powiatu wrocławskiego.

Wykres 6. Osoby będące w szczególnej sytuacji z terenu powiatu wrocławskiego wg stanu na 31.12.2024 r.

Liczba ofert pracy i podjęć pracy w 2024 roku

Tabela nr 9 Liczba ofert pracy i podjęć pracy w powiecie wrocławskim w 2024 roku.

Rok	Powiat wrocławski		Ogółem w PUP	
	Oferty pracy	Podjęcie pracy*	Oferty pracy	Podjęcie pracy*
2024	1.303	2.400	5.587	4.865

*liczba wyrejestrowań z powodu podjęcia pracy

W okresie od stycznia do grudnia 2024 roku Powiatowy Urząd Pracy we Wrocławku dysponował łącznie 5.587 wolnymi miejscami pracy, z czego 1.303 wpłynęły od pracodawców z terenu powiatu ziemskiego. Należy zauważyć, że znaczna część ofert pracy powstała dzięki finansowemu wsparciu PUP we Wrocławku. W powiecie ziemskim były to 303 miejsca zatrudnienia, co stanowi 23,3% wszystkich ofert pracy na tym obszarze. Te miejsca pracy utworzono przy wykorzystaniu środków Funduszu Pracy, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Pozwoliło to na aktywizację osób bezrobotnych, poprzez kierowanie ich do pracodawców w ramach: wyposażenia lub doposażenia stanowisk pracy, prac interwencyjnych, robót publicznych, staży, przygotowania zawodowego dorosłych, prac społecznie użytecznych.

Od 1 czerwca 2025 r. obowiązuje nowa ustawa z dnia 20 marca 2025 r. o rynku pracy i służbach zatrudnienia (Dz. U. z 2025 r., poz. 620). Ten akt prawny reguluje sposób działania urzędów pracy oraz, w pewnym zakresie, metody rozwiązywania problemów społecznych w zakresie bezrobocia i aktywizacji osób szukających zatrudnienia.

3.3. Niepełnosprawność

Niepełnosprawność jest zjawiskiem, które może prowadzić do wykluczenia społecznego, dlatego aktywne i skuteczne wspieranie osób niepełnosprawnych stanowi ogromne wyzwanie dla lokalnych samorządów. Niepełnosprawność jest problemem złożonym, który można rozpatrywać w aspekcie zawodowym, społecznym i zdrowotnym. Osoby niepełnosprawne mają długotrwale naruszoną sprawność fizyczną, umysłową, intelektualną

lub w zakresie zmysłów, co może, w oddziaływaniu z różnymi barierami, utrudniać im pełny i skuteczny udział w życiu społecznym, na zasadzie równości z innymi osobami. Jest to więc grupa mieszkańców powiatu, wymagająca szczególnej pomocy w różnych sferach życia.

Wyróżniamy trzy stopnie niepełnosprawności: lekki, umiarkowany i znaczny. Każdy z tych stopni określa stan zdrowia z uwzględnieniem kryterium zawodowego.

Podstawowym wykładnikiem i narzędziem realizacji polityki społecznej na rzecz osób niepełnosprawnych jest wsparty odpowiednią infrastrukturą legislacyjno-instytucjonalną proces rehabilitacji leczniczej, psychologicznej, społecznej i zawodowej. Rehabilitacja ta obejmuje różne formy wsparcia wspomagające w/w osoby w wypełnianiu przypisanych im ról społecznych, takie jak: poradnictwo społeczne, prawne i psychologiczne oraz edukację i przygotowanie zawodowe, a także umożliwiające samodzielną lokomocję, komunikowanie się z otoczeniem i prowadzenie niezależnego, codziennego życia. Ostatnie dane dotyczące wskaźników niepełnosprawności w powiecie włocławskim, oparte na informacjach przekazanych przez Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności za 2024 r. wskazują, że liczba osób niepełnosprawnych w powiecie włocławskim wynosiła 8.511 osób, zgodnie z danymi zawartymi w tab. 6.

Tabela nr 10 Liczba osób niepełnosprawnych w powiecie włocławskim. Stan na 31.12.2024 r.

Osoby niepełnosprawne w 2024 r.	Ogółem: 8.511
- w tym kobiety	4.079
-w tym mężczyźni	3.790
- w tym dzieci	642

Źródło: dane Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności

Osoby niepełnosprawne stanowiły zatem 10,43 % ogółu mieszkańców, który w 2024 r. wynosił 81.591 osób. Niepełnosprawność stanowiła podstawę do przyznania przez ośrodki pomocy społecznej w powiecie włocławskim pomocy dla 1.220 rodzin.

Tabela nr 11 Liczba rodzin objętych wsparciem z powodu niepełnosprawności w powiecie włocławskim. Stan na 31.12.2024 r.

L.p.	Miasto/Gmina	Niepełnosprawność Liczba rodzin objętych wsparciem
1	Gmina Boniewo	54
2	Gmina Baruchowo	81
3	Miasto-Gmina Brześć Kujawski	177
4	Gmina Chocień	120
5	Miasto-Gmina Chodecz	77
6	Gmina Fabianki	217
7	Miasto-Gmina Izbica Kujawska	71
8	Gmina Kowal	72
9	Miasto Kowal	68
10	Gmina Lubanie	49
11	Miasto-Gmina Lubień Kujawski	85
12	Miasto-Gmina Lubraniec	86
13	Gmina Włocławek	63
Razem		1220

Źródło: dane z MPiPS-03 udostępnione przez ops/cus

W powiecie włocławskim wydawaniem orzeczeń o niepełnosprawności oraz o stopniu niepełnosprawności zajmuje się Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności. W zespole można uzyskać orzeczenie o niepełnosprawności oraz o stopniu niepełnosprawności wykorzystywane do celów pozarentowych, a także otrzymać legitymację potwierdzającą niepełnosprawność, uprawniającą do korzystania z ulg i przywilejów, oraz kartę parkingową.

Tabela Nr 12 Liczba wydanych przez Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności orzeczeń o niepełnosprawności/stopniu niepełnosprawności dla mieszkańców Powiatu Włocławskiego w 2024 roku

Liczba wydanych orzeczeń w 2024 r.	Ogółem: 1.559
- w tym kobiety	677
- w tym mężczyźni	632
- w tym dzieci	250

Źródło: dane Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności

W powiecie funkcjonuje również powołana przez Starostę Powiatowa Społeczna Rada do Spraw Osób Niepełnosprawnych we Włocławku.

Do zakresu działania Powiatowej Społecznej Rady do Spraw Osób Niepełnosprawnych we Włocławku należy inspirowanie przedsięwzięć zmierzających do integracji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych, realizacja praw osób niepełnosprawnych, opiniowanie projektów programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych, ocena realizacji programów oraz opiniowanie projektów uchwał i programów przyjmowanych przez radę powiatu pod kątem ich skutków dla osób niepełnosprawnych.

Jednostkami wspierającymi system pomocy społecznej w powiecie są także domy pomocy społecznej. Na terenie powiatu włocławskiego funkcjonuje 5 domów pomocy społecznej. Zadaniem domów pomocy społecznej jest świadczenie usług bytowych, opiekuńczych, wspomagający i edukacyjnych na poziomie obowiązującego standardu, w zakresie i formach wynikających z indywidualnych potrzeb mieszkańców domu. W domach pomocy społecznej według stanu na dzień 30.12.2024 r. były 343 miejsca, w których zamieszkiwało 341 mieszkańców. Szczegółowe dane w tabeli nr 13.

Tabela nr 13 Liczba mieszkańców domów pomocy społecznej w powiecie włocławskim. Stan na 31.12.2024 r.

Domu	Miejscowość	Liczba miejsc	Liczba mieszkańców
dla osób przewlekle somatycznie chorych	Kowal	100	100
dla osób przewlekle psychicznie chorych	Kurowo	60	59
da osób w podeszłym wieku	Rzezewo	34	34
dla mężczyzn niepełnosprawnych intelektualnie	Wilkowiczki	89	88
dla mężczyzn niepełnosprawnych intelektualnie	Izbica Kujawska*	60	60
Ogółem		343	341

*Dom prowadzony przez Zgromadzenie Zakonne Małe Dzieło Boskiej Opatrzności-Orioniści Prowincja Polska z siedzibą w Warszawie

Środowiskowy dom samopomocy

Środowiskowy dom samopomocy jest jednostką organizacyjną pomocy społecznej dziennego pobytu. Zapewnia on specjalistyczne usługi opiekuńcze w ramach dziennego pobytu. Dom zapewnia opiekę osobom, które ze względu na wiek, chorobę lub niepełnosprawność wymagają częściowej opieki i pomocy w zaspakajaniu niezbędnych potrzeb życiowych.

Na terenie powiatu funkcjonują dwa Środowiskowe Domy Samopomocy: w Kowalu /o zasięgu powiatowym/ oraz w Czarnem, gm. Baruchowo /o zasięgu gminnym/.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie we Włocławku realizuje na rzecz osób z niepełnosprawnością w powiecie włocławskim różne formy wsparcia.

Największa grupa osób niepełnosprawnych korzysta z dofinansowań ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych do zakupu sprzętu rehabilitacyjnego, przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych. Nie wszyscy jednak zgłaszający się o ww. wsparcie pomoc tą otrzymują. Związane jest to z ograniczonymi środkami finansowymi PFRON.

a) dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze

Sprzęt rehabilitacyjny jest to sprzęt niezbędny do rehabilitacji ruchowej lub innej, zaleconej przez lekarza w warunkach domowych, a który nie jest objęty ubezpieczeniem zdrowotnym. Przepisy prawa nie dookreślają na jaki sprzęt PCPR może udzielić dofinansowania. Niekiedy podstawą uznania przez PCPR danego sprzętu jako sprzętu rehabilitacyjnego, którego zakup może być dofinansowany ze środków PFRON, jest opinia Biura Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych, wystawiana zarówno na prośbę osoby zainteresowanej jak i PCPR.

Przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze są skatalogowane, a katalog jest załącznikiem do rozporządzenia ministra zdrowia. W rozporządzeniu zawarte są określone limity finansowania każdego przedmiotu w ramach ubezpieczenia, dlatego procentowe wskaźniki dofinansowań ze środków PFRON odnoszą się wprost do tych limitów. Jest to niezwykle istotne w kontekście sposobu wnioskowania o dofinansowanie. O ile bowiem o sprzęt rehabilitacyjny osoby niepełnosprawne wnioskują podpierając się zaświadczeniem lekarza prowadzącego, o tyle przy przedmiotach ortopedycznych i środkach pomocniczych podstawowym dokumentem jest zlecenie na zaopatrzenie w wyroby medyczne, potwierdzone przez NFZ.

Tabela nr 14 Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze.

L.p.	Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	Rok 2024
1	Liczba osób, które złożyły wnioski	408
2	Liczba osób, które uzyskały dofinansowanie	343
3	Wartość dofinansowania w zł	1.006.100,33 zł

Źródło: dane PCPR we Włocławku

b) dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych.

Największą barierą w rozwoju i czynnym uczestnictwie w życiu społecznym osób niepełnosprawnych jest brak możliwości opuszczenia miejsca zamieszkania. Dotyczy to zwłaszcza osób poruszających się na wózkach inwalidzkich. Brak podjazdów do wózka, występujące bariery architektoniczne w środowisku rodzinnym uniemożliwiają często aktywne włączenie się w życie zawodowe jak i życie społeczności lokalnej.

Bariera architektoniczna - to wszelkie utrudnienia występujące w budynku i jego najbliższej okolicy, które ze względu na rozwiązania techniczne, konstrukcyjne lub warunki użytkowania uniemożliwiają lub utrudniają swobodę ruchu osobom niepełnosprawnym.

Zainteresowanie likwidacją barier architektonicznych wzrasta w każdym roku realizacji zadania, ale z uwagi na ograniczone środki finansowe pierwszeństwo w uzyskaniu dofinansowania mają osoby niepełnosprawne ze znacznym stopniem niepełnosprawności poruszające się na wózkach inwalidzkich.

Bariera w komunikowaniu się to ograniczenia uniemożliwiające lub utrudniające osobie niepełnosprawnej swobodne porozumiewanie się i/lub przekazywanie informacji.

Bariera techniczna to takie bariery, które utrudniają lub uniemożliwiają osobie niepełnosprawnej funkcjonowanie społeczne. Likwidacja tej bariery powinna powodować sprawniejsze działanie tej osoby w społeczeństwie i umożliwić jej funkcjonowanie w życiu codziennym.

Bariera stanowią jeden z najpoważniejszych problemów, z jakimi borykają się osoby niepełnosprawne. W znaczny sposób hamują one proces rehabilitacji społecznej i zawodowej, jak również życia społecznego (dostępność do budynków, w tym użyteczności publicznej).

Osoba niepełnosprawna, zwłaszcza ta poruszająca się na wózku inwalidzkim, nawet jeżeli zdoła o własnych siłach opuścić mieszkanie, staje w obliczu kompletnej niemożliwości działania – wysokie krawężniki na przejściach, brak ogólnie dostępnych przystosowanych środków transportu. Większość obiektów, z których przeciętny obywatel bez trudu korzysta, posiada bariery nie do pokonania dla osób niepełnosprawnych.

Tabela nr 15 Dofinansowanie do likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się.

L.p.	Dofinansowanie do likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się	Rok 2024
1	Liczba osób, które złożyły wnioski	75
2	Liczba osób, które uzyskały dofinansowanie	55
3	Wartość dofinansowania w zł	385.369 zł

Źródło: dane PCPR we Włocławku

c) dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych

Wśród osób niepełnosprawnych od lat dużym zainteresowaniem cieszy się dofinansowanie do uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym, ale z uwagi na znacznie niższe środki przekazywane przez PFRON w ciągu ostatnich lat nie wszystkie osoby mogły z niej skorzystać.

Turnusy rehabilitacyjne są zorganizowaną formą aktywnej rehabilitacji, połączoną z elementami wypoczynku, której celem jest ogólna poprawa psychofizycznej sprawności

oraz rozwijanie umiejętności społecznych uczestników, między innymi przez nawiązywanie i rozwijanie kontaktów społecznych, realizację i rozwijanie zainteresowań.

Tabela nr 16 Dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych.

L.p.	Turnusy rehabilitacyjne	Rok 2024
1	Liczba osób, które złożyły wnioski	142
2	Liczba osób, które uzyskały pomoc	72
3	Wartość dofinansowania w zł	196.405 zł

Źródło: dane PCPR we Włocławku

d) dofinansowanie sportu, kultury i rekreacji osób niepełnosprawnych – polega na dofinansowaniu działań na rzecz osób niepełnosprawnych podejmowanych przez organizacje pozarządowe. Przedsięwzięcia te mają na celu rehabilitację społeczną, integrację oraz aktywizację osób niepełnosprawnych. Wszystkie organizacje pozarządowe działające na rzecz osób niepełnosprawnych mają określone statutem działania, a ich członkowie korzystają z określonych praw i obowiązków.

Większość organizacji pozarządowych adresuje swoją pomoc do członków stowarzyszenia. Rodzaj oferowanego wsparcia to między innymi: wycieczki, spotkania integracyjne, pogadanki edukacyjne, obchody świąt i rocznic itp.

Włączenie i wspieranie organizacji pozarządowych do działań na rzecz osób niepełnosprawnych pozwala na rozszerzenie rozmaitych form aktywności, a także spowoduje, że obecność osób niepełnosprawnych w życiu społeczności lokalnej staje się czymś naturalnym.

Tabela nr 17 Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych.

L.p.	Dofinansowanie sportu, kultury i rekreacji osób niepełnosprawnych	Rok 2024
1	Liczba dofinansowanych wniosków	4
2	Liczba niepełnosprawnych uczestników	72
3	Wartość dofinansowania ogółem w zł	19.000 zł

Źródło: dane PCPR we Włocławku

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie we Włocławku pozyskuje także środki pozabudżetowe na realizację zadań na rzecz osób niepełnosprawnych.

Zwiększenie aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych - programy realizowane na rzecz osób niepełnosprawnych ze środków pozabudżetowych

a) „Aktywny Samorząd”

W 2024 r. powiat włocławski za pośrednictwem tut. Centrum realizował program „Aktywny Samorząd”, finansowany ze środków PFRON, którego głównym celem było wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo osób niepełnosprawnych w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji.

Łączna kwota środków przyznanych przez PFRON na realizację programu wyniosła 371.845,07 zł.

Niepełnosprawni mieszkańcy powiatu wrocławskiego legitymujący się orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności w ramach programu mogli składać wnioski w dwóch modułach, na następujące zadania:

Moduł I obejmował dofinansowanie w następujących obszarach:

Obszar A – likwidacja bariery transportowej

Zadanie 1 – pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania samochodu, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu,

Zadanie 2 – pomoc w uzyskaniu prawa jazdy adresowana do osób ze znacznym bądź umiarkowanym stopniem niepełnosprawności z dysfunkcją narządu ruchu,

Zadanie 3 - pomoc w uzyskaniu prawa jazdy, adresowana do osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu, w stopniu wymagającym korzystania z usług tłumacza języka migowego,

Zadanie 4 - pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania samochodu, adresowana do osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu.

Obszar B – likwidacja barier w dostępie do uczestnictwa w społeczeństwie informacyjnym

Zadanie 1 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu wzroku lub obu kończyn górnych,

Zadanie 2 – dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania,

Zadanie 3 - pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania, adresowana do osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu wzroku,

Zadanie 4 - pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu i trudnościami w komunikowaniu się za pomocą mowy,

Zadanie 5 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego sprzętu elektronicznego, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności.

Obszar C likwidacja barier w poruszaniu się

Zadanie 1 – pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności i dysfunkcją uniemożliwiającą samodzielne poruszanie się za pomocą wózka inwalidzkiego o napędzie ręcznym,

Zadanie 2 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego skutera lub wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności,

Zadanie 3 – pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, tj. protezy co najmniej na III poziomie jakości, adresowana do osób ze stopniem niepełnosprawności,

Zadanie 4 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne (co najmniej na III poziomie jakości), adresowana do osób ze stopniem niepełnosprawności,

Zadanie 5 – pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub ze znacznym stopniem niepełnosprawności,

z dysfunkcją narządu ruchu powodującą problemy w samodzielnym przemieszczaniu się i posiadających zgodę lekarza specjalisty na użytkowanie przedmiotu dofinansowania.

Obszar D – pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej (dziecka przebywającego w żłobku lub przedszkolu albo pod inną tego typu opieką) adresowana do osób ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, którzy są przedstawicielem ustawowym lub opiekunem prawnym dziecka.

W minionym roku program został poszerzony o obszar E – pomoc w kontynuowaniu rehabilitacji w formie wentylacji domowej, adresowany do osób ze stopniem niepełnosprawności lub z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia), które korzystają z koncentratora tlenu lub respiratora w ramach świadczenia udzielanego przez ośrodek domowego leczenia tlenem lub ośrodek wentylacji domowej, tj. pod opieką zespołu długoterminowej opieki domowej dla pacjentów wentylowanych mechanicznie lub pod opieką poradni/ośrodka/zespołu domowego leczenia tlenem.

Moduł II obejmował pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym, adresowany do osób ze znacznym, umiarkowanym lub lekkim stopniem niepełnosprawności, pobierających naukę w szkole wyższej, policealnej lub kolegium, a także do osób mających przewód doktorski otwarty poza studiami doktoranckimi.

W 2024 roku do tut. Centrum wpłynęło łącznie 69 wniosków, z czego zrealizowanych zostało 50. Umowy zostały zawarte na łączną kwotę 203.134,20 zł (moduł I: 89.592,40 zł, moduł II: 113.541,80 zł).

Wszystkie wnioski są obsługiwane oraz zarejestrowane za pośrednictwem Systemu Obsługi Wsparcia (SOW). Rozliczenie programu następuje do 15 kwietnia 2025 roku.

b) Program wyrównywania różnic między regionami

W ramach programu wyrównywania różnic między regionami III zawarta została jedna umowa pomiędzy Powiatem Włocławskim a Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych nr WRR/000474/02/D z dnia 10.07.2024 r., w ramach obszaru D - likwidacja barier transportowych na kwotę 144.000 zł.

Pozyskane środki zostały przeznaczone na zakup samochodu 9-cio osobowego, przystosowanego do przewozu osób niepełnosprawnych, w tym osób poruszających się na wózkach inwalidzkich na rzecz: Gminy Izbica Kujawskiej.

c) Programy: „Samodzielnosc-Aktywnosc-Mobilnosc!”- Dostępne mieszkanie oraz „Samodzielnosc-Aktywnosc-Mobilnosc!”- Mieszkanie dla absolwenta

W 2024 r. powiat włocławski za pośrednictwem Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie we Włocławku realizował programy „Samodzielnosc-Aktywnosc-Mobilnosc!”- Dostępne mieszkanie oraz „Samodzielnosc-Aktywnosc-Mobilnosc!”- Mieszkanie dla absolwenta finansowanych przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Celem programu „Samodzielnosc-Aktywnosc-Mobilnosc!” - Dostępne Mieszkanie jest wsparcie niezależności oraz ułatwianie podejmowania aktywności zawodowej i społecznej osób z niepełnosprawnościami poprzez zapewnienie mieszkania wolnego od barier architektonicznych. Natomiast celem programu „Samodzielnosc-Aktywnosc-Mobilnosc!” - Mieszkanie dla absolwenta jest udzielenie dofinansowania do wynajmu mieszkania lub domu (spełniającego indywidualne kryteria dostępności niepełnosprawnych absolwentów) na okres poszukiwania pracy i rozpoczęcia zatrudnienia, przez okres do 36 miesięcy. W minionym roku nikt nie skorzystał z powyższych programów.

3.4. Problemy opiekuńczo-wychowawcze

Zgodnie z art. 32 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej /Dz. U. z 2025 r., poz. 49/ w przypadku niemożności zapewnienia dziecku opieki i wychowania przez rodziców pieczę zastępczą organizuje powiat. Piecza zastępcza jest sprawowana w formie rodzinnej i instytucjonalnej.

Pieczna zastępcza zapewnia:

- 1) pracę z rodziną umożliwiającą powrót dziecka do rodziny lub gdy jest to niemożliwe - dążenie do przysposobienia dziecka, a w przypadku braku możliwości przysposobienia dziecka - opiekę i wychowanie w środowisku zastępczym;
- 2) przygotowanie dziecka do:
  - a) godnego, samodzielnego i odpowiedzialnego życia,
  - b) pokonywania trudności życiowych zgodnie z zasadami etyki,
  - c) nawiązywania i podtrzymywania bliskich, osobistych i społecznie akceptowanych kontaktów z rodziną i rówieśnikami, w celu łagodzenia skutków doświadczania straty i separacji oraz zdobywania umiejętności społecznych;
- 3) zaspokojenie potrzeb emocjonalnych dzieci, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb bytowych, zdrowotnych, edukacyjnych i kulturalno-rekreacyjnych.

3.4.1. Rodzinna piecza zastępcza

Rodzina zastępcza oraz rodzinny dom dziecka zapewniają dziecku warunki wychowania i rozwoju odpowiednie do jego wieku, stanu zdrowia i możliwości psychofizycznych. Obejmują one przede wszystkim stworzenie właściwych warunków bytowych, umożliwiających prawidłowy rozwój fizyczny i społeczny dziecka, a także zaspokajanie jego indywidualnych potrzeb. W ramach sprawowanej opieki dziecko ma zapewnioną właściwą edukację, możliwość rozwijania zainteresowań, dostęp do opieki zdrowotnej oraz odpowiednie warunki do odpoczynku i organizacji czasu wolnego. Celem rodziny zastępczej i rodzinnego domu dziecka jest stworzenie sprzyjającego poczucia bezpieczeństwa, rozwojowi emocjonalnemu oraz przygotowanie dziecka do samodzielnego i odpowiedzialnego życia w społeczeństwie.

Jednym z najważniejszych zadań Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie we Włocławku jest organizowanie, kwalifikowanie, szkolenie oraz wspieranie rodzin, które podejmują się opieki nad dzieckiem lub dziećmi, które z różnych przyczyn nie mogą wychowywać się w rodzinach biologicznych. Działania te mają na celu zapewnienie dzieciom właściwych warunków do rozwoju fizycznego, emocjonalnego i społecznego, a także bezpieczeństwa i stabilizacji.

W ramach swoich zadań Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie we Włocławku podejmuje szereg inicjatyw mających na celu promocję idei rodzicielstwa zastępczego oraz pozyskiwanie kandydatów na rodziny zastępcze. Działania te obejmują m.in. umieszczenie informacji na temat rodzicielstwa zastępczego w Biuletynie Informacji Publicznej powiatu włocławskiego, rozpowszechnianie plakatów w urzędach i instytucjach publicznych, a także uczestnictwo w imprezach plenerowych.

W powiecie włocławskim w ogólnej liczbie rodzin zastępczych zdecydowanie dominowały rodziny spokrewnione. Stanowiły one ok. 65% ogółu rodzin.

Tabela nr 18 Liczba rodzin zastępczych w gminach powiatu włocławskiego. Stan na 31.12.2024 r.

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba rodzin zastępczych/rodzinnych domów dziecka	Liczba dzieci
1.	Gmina Brześć Kujawski	12	13
2.	Gmina Choceń	6/1	9/7
3.	Miasto Gmina Chodecz	2	3
4.	Gmina Fabianki	5	5
5.	Miasto Gmina Izbica Kujawska	6	10
6.	Miasto Kowal	1	1

7.	Gmina Kowal	3	3
8.	Gmina Lubanie	2	3
9.	Miasto Gmina Lubień Kujawski	8	11
10.	Miasto Gmina Lubraniec	8	9
11.	Gmina Włocławek	8	10
Razem		61/1	77/7

Źródło: dane PCPR we Włocławku

Większość dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej na terenie powiatu włocławskiego to dzieci w przedziale wiekowym od 7 do 13 roku życia - 27 osób, co stanowi 32,14 % ogółu.

Tabela nr 19 Wiek dzieci przebywających w pieczy zastępczej.

Wyszczególnienie	liczba dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej					
	w rodzinach zastępczych spokrewnionych	w rodzinach zastępczych niezawodowych	w rodzinach zastępczych zawodowych			w rodzinnym domu dziecka
			ogółem	w tym pełniących funkcję pogotowia rodzinnego	w tym pełniących funkcję specjalistyczną	
dzieci w wieku:	49	24	4	0	2	7
poniżej 1 roku	0	0	0	0	0	0
od 1 roku do 3 lat	0	4	0	0	0	0
4 – 6 lat	7	2	0	0	0	0
7 – 13 lat	16	7	0	0	0	4
14 – 17 lat	15	6	0	0	0	3
18 – 24 lat	11	5	4	0	2	0

Źródło: dane PCPR we Włocławku

Najliczniejszą grupę dzieci stanowią dzieci przebywające w rodzinach zastępczych spokrewnionych i niezawodowych oraz rodzinnym domu dziecka powyżej 3 lat - 60 osób, co stanowi 71,43 % ogółu.

Tabela nr 20 Okres przebywania dzieci w pieczy zastępczej.

Wyszczególnienie	liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej						
	dzieci umieszczone w pieczy zastępczej ogółem	do 3 miesięcy	powyżej 3 do 6 miesięcy	powyżej 6 do 12 miesięcy	powyżej 1 roku do 2 lat	powyżej 2 lat do 3 lat	powyżej 3 lat
rodziny zastępcze spokrewnione	49	1	0	5	6	3	34
rodziny zastępcze niezawodowe	24	3	0	3	3	2	13
rodziny zastępcze zawodowe, w tym pełniące funkcję:	4	0	0	0	0	0	4
pogotowia rodzinnego	0	0	0	0	0	0	0
specjalistyczną	2	0	0	0	0	0	2
rodzinny dom dziecka	7	0	0	0	0	0	7

Źródło: dane PCPR we Włocławku

Głównym powodem umieszczenia w rodzinie zastępczej i rodzinnym domu dziecka było uzależnienie rodziców od alkoholu – 42 osoby, co stanowi 50,00 % ogółu.

Tabela nr 21 Powody umieszczenia dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej.

Wyszczególnienie	liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej					
	w rodzinach zastępczych spokrewnionych	w rodzinach zastępczych niezawodowych	w rodzinach zastępczych zawodowych			w rodzinnym domu dziecka
			ogółem	w tym pełniących funkcję pogotowia rodzinnego	w tym pełniących funkcję specjalistyczną	
dzieci umieszczone w pieczy zastępczej, z tego na skutek:	47	24	4	0	2	7
sieroctwa	3	3	1	0	1	0
pólsieroctwa	6	2	0	0	0	0
uzależnienia rodziców, w tym:	20	14	3	0	1	6
od alkoholu	19	10	3	0	1	6
przemocy w rodzinie	2	2	0	0	0	0
bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	9	2	0	0	0	1
niepełnosprawności, co najmniej jednego z rodziców	0	1	0	0	0	0
długotrwałej lub ciężkiej choroby, co najmniej jednego z rodziców	0	0	0	0	0	0
ubóstwa	2	0	0	0	0	0
bezrobocia	2	0	0	0	0	0
nieodpowiednich warunków mieszkaniowych	3	0	0	0	0	0
pobytu za granicą, co najmniej jednego z rodziców (praca zarobkowa)	0	0	0	0	0	0
inne	0	0	0	0	0	0
dzieci cudzoziemców	0	0	0	0	0	0
małoletnie matki	2	0	0	0	0	0

Źródło: dane PCPR we Włocławku

W 2024 roku rozwiązano 5 rodzin zastępczych, z czego:
 - 4 rodziny zastępcze spokrewnione, gdzie w 3 rodzinach zastępczych pełnoletni wychowankowie opuścili dotychczasowe rodziny, a 1 rodzina została rozwiązana przez Sąd na ich wniosek. Dziecko zostało umieszczone w placówce opiekuńczo – wychowawczej.

- 1 rodzina zastępcza niezawodowa – pełnoletni wychowanek opuścił rodzinę zastępczą z uwagi na osiągnięcie 25 roku życia.

W 2024 r. 1 dziecko z rodzinnego domu dziecka zostało przysposobione, nie odnotowano powrotu dziecka do rodziny biologicznej, 2 dzieci umieszczono w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, a usamodzielniono się 4 dzieci.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie we Włocławku czuwa nad procedurą kwalifikacyjną dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.

W II kwartale 2024 r. zorganizowano szkolenie dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej spokrewnionej. Na szkolenie skierowano 5 osób, w tym: 4 kandydatów (1 małżeństwo) do pełnienia tej funkcji oraz 1 osobę pełniącą funkcję rodziny zastępczej spokrewnionej. Szkolenie odbyło się w siedzibie PCPR we Włocławku, w wymiarze 8 godzin. Szkolenie zawierało następujący zakres tematyczny:

a) organizacja rodzinnej pieczy zastępczej: rola organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, wsparcie rodziny zastępczej, zadania koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej. Organizacja pobytu dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej. Współpraca i kontakty z rodzicami biologicznymi (w wymiarze 2 godziny);

b) aspekty prawne w rodzinie zastępczej (w wymiarze 2 godziny);

c) problemy dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej. Sposoby radzenia sobie ze zmianami po umieszczeniu dziecka w rodzinie. Wychowanie bez przemocy, techniki dyscyplinowania. Komunikacja w rodzinie. Tworzenie więzi (w wymiarze 4 godziny).

Po odbyciu szkolenia uczestnicy uzyskali zaświadczenia o ukończeniu szkolenia.

W IV kwartale 2024 r. 2 osoby (1 małżeństwo) skierowano na szkolenie do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej. Kandydaci do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej w terminie listopad 2024 r. – grudzień 2024 r. uczestniczyli w szkoleniu zorganizowanym przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Toruniu w ramach projektu partnerskiego „Rodzina w centrum Etap I”, współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Osi Priorytetowej 08 Programu Regionalnego "Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza" na lata 2021–2027, Działanie FEKP.08.25 „Usługi wsparcia rodziny i pieczy zastępczej”. Szkolenie prowadzone było przez Akademię Pro Europa – placówkę kształcenia ustawicznego Fundacji Gospodarczej Pro Europa, zgodnie z decyzją z dnia 10.11.2021 r., nr 13/2021/RZ. Po odbyciu szkolenia uczestnicy uzyskali zaświadczenia o jego ukończeniu.

W 2024 r. do tut. Centrum nie wpłynął żaden wniosek o objęcie szkoleniem do prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego.

PCPR we Włocławku organizuje wsparcie dla rodzinnej pieczy zastępczej, w szczególności przez tworzenie warunków do powstawania grup wsparcia i specjalistycznego poradnictwa.

3.4.2. Instytucjonalna piecza zastępcza

Placówka opiekuńczo-wychowawcza zapewnia dzieciom całodobową opiekę i wychowanie oraz zaspakają ich niezbędne potrzeby, w szczególności emocjonalne, rozwojowe, bytowe, społeczne i religijne, realizuje plany pomocy dziecku, umożliwia kontakt dziecka z rodzicami i innymi osobami bliskimi, chyba, że sąd postanowił inaczej, podejmuje działania w celu powrotu dzieci do rodziny, zapewnia dzieciom dostęp do kształcenia dostosowanego do ich wieku i możliwości rozwojowych, obejmuje dzieci działaniami terapeutycznymi, zapewnia korzystanie z przysługujących świadczeń zdrowotnych.

Z roku na rok rośnie liczba dzieci pochodzących z powiatu włocławskiego kierowanych do placówek opiekuńczo-wychowawczych /w 2023 r. - 16 dzieci, 2024 r. – 56 dzieci, I półrocze 2025 r. - 27 dzieci/. Powyższe spowodowane jest brakiem miejsc w zawodowych i niezawodowych rodzinach zastępczych oraz koniecznością zapewnienia natychmiastowej opieki dzieciom ze względu na zagrożenie ich zdrowia i życia.

Powiat włocławski w 2024 r. z uwagi na znaczny wzrost liczby dzieci skierowanych

do umieszczenia w pieczy zastępczej utworzył dwie nowe placówki opiekuńczo-wychowawcze typu socjalizacyjnego. W dniu 6 marca 2024 r. Wojewoda Kujawsko-Pomorski wydał zezwolenie na prowadzenie Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej „Zacisze” w Nasiegniewie oraz Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej „Zakątek” w Nasiegniewie na czas niekreślony - decyzja z dnia 06.03.2024 r. Nr WPS.IX.9423.1.2.2024.BG oraz z dnia 06.03.2024 r. Nr WPS.IX.9423.1.3.2024.BG. Utworzenie nowych placówek opiekuńczo-wychowawczych spowodowało zwiększenie liczby miejsc w instytucjonalnej pieczy zastępczej na terenie powiatu włocławskiego do 84.

Na terenie powiatu włocławskiego funkcjonuje aktualnie 6 placówek opiekuńczo-wychowawczych: Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Jaś” w Brzeziu, Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Małgosia” w Brzeziu, Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Przystań” w Lubieniu Kujawskim, Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Ostoja” w Lubieniu Kujawskim, Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Zacisze” w Nasiegniewie” oraz Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Zakątek” w Nasiegniewie”.

Liczba miejsc w placówkach opiekuńczych-wychowawczych wynosi 84, natomiast na dzień 31.12.2024 r. przebywało w nich 90 dzieci, w tym:

- 1) Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej „Przystań” w Lubieniu Kujawskim – 15 osób, wszystkie dzieci z powiatu włocławskiego,
- 2) Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej „Ostoja” w Lubieniu Kujawskim – 18 osób, w tym 14 dzieci z powiatu włocławskiego,
- 3) Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej „Jaś” w Brzeziu – 15 osób, w tym 14 dzieci z powiatu włocławskiego,
- 4) Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej „Małgosia” w Brzeziu – 15 osób, w tym 14 dzieci z powiatu włocławskiego,
- 5) Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej „Zacisze” w Nasiegniewie – 13 osób, wszystkie dzieci z powiatu włocławskiego.
- 6) Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej „Zakątek” w Nasiegniewie – 14 osób, wszystkie dzieci z powiatu włocławskiego.

W placówkach na dzień 31.12.2024 r. zatrudnione były 73 osoby.

Do placówek kierowane były dzieci w różnym wieku. Głównym powodem umieszczenia dzieci w pieczy instytucjonalnej był uzależnienie od alkoholu rodziców i bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych.

Tabela nr 22 Powody umieszczenia dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Wyszczególnienie	Liczba dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych
	typu socjalizacyjnego
dzieci umieszczone w pieczy zastępczej, z tego na skutek:	90
sieroctwa	0
pólsieroctwa	0
uzależnienia rodziców, w tym:	55
od alkoholu	54
przemocy w rodzinie	10
bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	25
niepełnosprawności, co najmniej jednego z rodziców	0

długotrwałej lub ciężkiej choroby, co najmniej jednego z rodziców	0
ubóstwa	0
bezrobocia	0
nieodpowiednich warunków mieszkaniowych	0
pobytu za granicą, co najmniej jednego z rodziców (praca zarobkowa)	0
inne	0

Źródło: dane PCPR we Włocławku

W okresie od 01.01.2024 r. do 31.12.2024 r. w placówkach opiekuńczo-wychowawczych funkcjonujących na terenie powiatu włocławskiego umieszczono 56 dzieci, w tym 2 dzieci została umieszczona w trybie interwencyjnym z innego powiatu.

Na terenie powiatu włocławskiego na dzień 31.12.2024 r. pomocą w formie pieczy instytucjonalnej objętych było 90 dzieci. Osoby te należy wesprzeć kompleksowymi działaniami w celu ich jak najpełniejszego usamodzielnienia i przeciwdziałania ich wykluczeniu społecznemu.

Tabela nr 23 Wiek dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

Wyszczególnienie	Liczba dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych	
	Ogółem	typu socjalizacyjnego
dzieci w wieku:	90	90
poniżej 1 roku	0	0
od 1 roku do 3 lat	7	7
4 – 6 lat	8	8
7 – 13 lat	38	38
14 – 17 lat	33	33
18 – 24 lat	4	4

Źródło: dane PCPR we Włocławku

Tabela nr 24 Okres przebywania dzieci w pieczy instytucjonalnej.

Okres przebywania dzieci w pieczy instytucjonalnej	do 3 miesięcy	powyżej 3 do 6 miesięcy	powyżej 6 do 12 miesięcy	powyżej 1 roku do 2 lat	powyżej 2 lat do 3 lat	powyżej 3 lat	Razem
Liczba dzieci	5	13	14	5	9	44	90

Źródło: dane PCPR we Włocławku

W okresie od 01.01.2024 r. do 31.12.2024 r. Placówkę Opiekuńczo-Wychowawczą „Przystań” w Lubieniu Kujawskim, Placówkę Opiekuńczo-Wychowawczą „Ostoja” w Lubieniu Kujawskim, Placówkę Opiekuńczo-Wychowawczą „Jaś” w Brzeziu, Placówkę Opiekuńczo-Wychowawczą „Małgosia” w Brzeziu oraz Placówkę Opiekuńczo-Wychowawczą „Zacisze” w Nasiegniewie opuściło łącznie 25 dzieci, w tym 7 pełnoletnich wychowanków.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Włocławku pomaga zaplanować proces usamodzielnienia tak, by przebiegał on sprawnie i zakończył się sukcesem.

3.4.3 Finansowanie pieczy zastępczej

Organizowanie pieczy zastępczej jest zadaniem własnym powiatu, a środki na jej realizację zapewnia powiat w swoim budżecie.

Powiat zobowiązany jest ponadto do ponoszenia wydatków na pokrycie kosztów pobytu dziecka w rodzinie zastępczej w innych powiatach, w przypadku gdy miejscem zamieszkania przed umieszczeniem dziecka w pieczy zastępczej był teren powiatu włocławskiego. W 2024 r. poza teren powiatu włocławskiego umieszczono 19 dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej. Sytuację tą przedstawia tabela 25.

Tabela nr 25 Pokrycie kosztów pobytu dziecka w rodzinie zastępczej w innych powiatach.

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba dzieci
1.	Powiat Aleksandrowski	1
		4
2.	Powiat Bydgoski	2
3.	Powiat Kolski	1
4.	Powiat Lipnowski	1
		1
5.	Powiat Mrągowski	2
6.	Powiat Średzki	1
7.	Powiat Sokołowski	1
		2
8.	Powiat Strzyżowski	1
9.	Powiat Tucholski	2
Razem		19

Źródło: dane PCPR we Włocławku

W 2024 r. na terenie powiatu włocławskiego 30 dzieci pochodzących z terenów innych powiatów umieszczonych było w 22 rodzinach zastępczych.

Tabela nr 26 Zwrot środków dla powiatu włocławskiego za finansowanie wydatków na opiekę i wychowanie dzieci pochodzących z terenów innych powiatów.

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba dzieci
1.	Powiat Aleksandrowski	3
2.	Powiat Augustowski	2
3.	Powiat Gostyniński	1
4.	Powiat Kutnowski	1
5.	Miasto Łódź	2
6.	Miasto Poznań	2
7.	Powiat Radziejowski	2
8.	Powiat Rypiński	1
9.	Powiat Sierpecki	1
10.	Gmina Miasta Toruń	1
11.	Powiat Warszawski Zachodni	1
12.	Powiat Wąbrzeski	1
13.	Gmina Miasto Włocławek	12
Razem		30

Źródło: dane PCPR we Włocławku

W 2024 r. w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej „Przystań” w Lubieniu Kujawskim, w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej „Ostoja” w Lubieniu Kujawskim, Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej „Jaś” w Brzeziu oraz Placówce Opiekuńczo-

Wychowawczej „Małgosia” w Brzeziu przebywało 9 dzieci pochodzących z terenów innych powiatów. Z tego tytułu powiat włocławski otrzymał środki finansowe w wysokości 479.706,93 zł.

Tabela 27 Środki finansowe otrzymane z innych powiatów za pobyt dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych funkcjonujących na terenie powiatu włocławskiego.

L.p.	Miasto/Powiat	Liczba dzieci	Kwota
1.	Miasto Bydgoszcz	6	367.715,35 zł
2.	Powiat Lipnowski	1	74.748,72 zł
3.	Powiat Zgierski	2	37.242,86 zł
Ogółem		9	479.706,93 zł

Źródło: dane PCPR we Włocławku

W 2024 r. placówkach opiekuńczo-wychowawczych funkcjonujących poza powiatem przebywało łącznie 11 dzieci. Powiat pokrywał koszty pobytu dzieci na terenie innych powiatów /miasto Włocławek, powiat szydłowiecki, powiat opatowski, powiat szczycieński, województwo pomorskie oraz województwo śląskie/. Wydatkowana została na ten cel kwota 456.588,75 zł.

Tabela nr 28 Środki finansowe wydatkowane z tytułu pobytu dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych funkcjonujących poza terenem powiatu włocławskiego.

L.p.	Miasto/Powiat	Liczba dzieci	Kwota
1.	Miasto Włocławek	1	120.861,96 zł
2.	Powiat Opatowski	2	33.472,90 z.
3.	Powiat Szydłowiecki	2	44.575,04 zł
4.	Powiat Szczycieński	4	63.227,76 zł
5.	Województwo Pomorskie	1	155.906,92 zł
6.	Województwo Śląskie	1	38.544,17 zł
Ogółem		11	456.588,75 zł

Źródło: dane PCPR we Włocławku

3.5. Przemoc domowa

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej w art. 2 ust. 1 pkt 1 określa przemoc jako „jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:

- a) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
- b) naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
- c) powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,
- d) ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
- e) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udrczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej”.

Przemoc domowa to zjawisko, które nie powinno występować. Niestety ma ona miejsce i bardzo często jest ukrywana przez osoby jej doznające. Osoby z najbliższego otoczenia także nie decydują się na zgłoszenie podejrzenia występowania przemocy, mimo świadomości rozgrywającego się w pobliżu dramatu. Osoby doznające przemocy lub osoby im bliskie najczęściej szukają wsparcia w jednostkach pomocy społecznej usytuowanych najbliżej ich

miejsca zamieszkania tj. w gminnych lub miejskich ośrodkach pomocy społecznej/centrach usług społecznych.

Ze względu na przyjęte strategie działania osoby stosującej przemoc domową wyodrębnia się następujące rodzaje przemocy:

- a) przemoc fizyczna (naruszanie nietykalności fizycznej) - to wszelkiego rodzaju bezpośrednie działanie z użyciem siły,
- b) przemoc psychiczna (naruszanie godności osobistej) – to działanie prowadzące do zniszczenia pozytywnego obrazu własnej osoby i obniżenia poczucia własnej wartości oraz sprawowanie przez osobę stosującą przemoc kontroli nad osobą doznającą przemocy domowej,
- c) przemoc seksualna (naruszanie intymności) - to wymuszanie różnego rodzaju niechcianych zachowań w celu zaspokojenia potrzeb seksualnych osoby stosującej przemoc domową,
- d) przemoc ekonomiczna (naruszanie własności) - to działanie mające na celu całkowite uzależnienie finansowe osoby doznającej przemocy od osoby stosującej przemoc domową,
- e) przemoc polegająca na osaczeniu - np. ciągle chodzenie za kimś, dzwonienie do niego w celu wyrządzenia mu krzywdy lub zastraszania,
- f) przemoc w wymiarze społecznym np. zakazywanie osobie kontaktów z rodziną, przyjaciółmi, zabranianie wychodzenia z domu, upokarzanie jej w miejscach publicznych,
- g) zaniedbanie to stan ciągłego niezaspokojenia podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych dziecka, odrzucenie emocjonalne, brak zainteresowania jego rozwojem, stanem zdrowia, higieną, właściwym odżywianiem i ubieraniem. Może dotyczyć także innych osób zależnych np. starszych czy niepełnosprawnych.

Liczbę rodzin oraz osób w rodzinie objętych wsparciem przez miejskie, miejsko-gminne i gminne ośrodki pomocy społecznej działające na terenie powiatu przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 29 Liczba rodzin oraz osób w rodzinie objętych wsparciem przez miejskie, miejsko-gminne i gminne ośrodki pomocy społecznej/centra usług społecznych, działające na terenie powiatu włocławskiego.

L.p.	Miasto/Gmina	Liczba rodzin objętych wsparciem	Liczba osób w rodzinach
1	Gmina Boniewo	0	0
2	Gmina Baruchowo	2	12
3	Miasto-Gmina Brześć Kujawski	0	0
4	Gmina Choceń	1	7
5	Miasto-Gmina Chodecz	0	0
6	Gmina Fabianki	2	7
7	Miasto-Gmina Izbica Kujawska	3	12
8	Gmina Kowal	1	7
9	Miasto Kowal	8	23
10	Gmina Lubanie	0	0
11	Miasto-Gmina Lubień Kujawski	1	1
12	Miasto-Gmina Lubraniec	0	0
13	Gmina Włocławek	0	0
Razem		18	69

Źródło: dane z MPiPS-03 udostępnione przez ops

Jak wynika z powyższego zestawienia najwięcej rodzin objętych wsparciem z powodu występującej przemocy domowej miało miejsce w mieście Kowal. Powyższe dane nie stanowią pełnego obrazu problemu z uwagi na jego specyfikę.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie realizuje „Powiatowy program przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej w powiecie włocławskim na lata 2021-2025”, którego celem jest zwiększenie skuteczności działań na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej.

W przypadku konieczności udzielenia wsparcia osobom doświadczającym przemocy w formie zabezpieczenia schronienia, powiat włocławski podejmie czynności związane z zabezpieczeniem w/w osób w Specjalistycznym Ośrodku Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie we Włocławku lub Tucholi. W przypadku konieczności zabezpieczenia osób w trybie interwencyjnym powiat włocławski wykorzysta infrastrukturę podległych jednostek pomocy społecznej. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie we Włocławku oferuje również profesjonalną pomoc osobom i rodzinom będącym ofiarami przemocy lub znajdującym się w innej trudnej sytuacji kryzysowej, wykazującym potrzebę wsparcia w przezwyciężaniu problemów i trudności życiowych.

Przy PCPR funkcjonuje Punkt poradnictwa specjalistycznego dla osób i rodzin będących ofiarami przemocy bądź znajdujących się w innej sytuacji kryzysowej, obejmujący swym działaniem również osoby niepełnosprawne.

Zatrudnieni specjaliści - radca prawny, psycholog i pedagog/pracownik socjalny prowadzą poradnictwo na rzecz osób znajdujących się w sytuacjach kryzysowych, poprzez:

- a) udzielanie informacji o obowiązujących przepisach z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego, zabezpieczenia społecznego, ochrony praw lokatorów;
- b) diagnozowanie, profilaktykę i terapię;
- c) udzielanie informacji o problemach funkcjonowania rodziny, w tym problemach opieki nad osobą niepełnosprawną.

Punkt jest czynny w każdy poniedziałek w godz. 15: 30 – 17: 30.

3.6. Edukacja

Powiat włocławski charakteryzuje się dobrze rozwiniętą siecią szkół. Dotyczy to zarówno placówek prowadzonych przez powiat, jak i przez gminy. Powiat włocławski jest organem prowadzącym i koordynującym działania placówek oświatowych znajdujących się na jego obszarze. Pod patronatem powiatu funkcjonuje 5 zespołów szkół ponadpodstawowych, w których w roku szkolnym 2024/2025 pobierało naukę 1247 uczniów kształcących się w 61 oddziałach (wg stanu na 28.08.2025 r. – dane SIO).

Na terenie powiatu włocławskiego funkcjonują następujące typy szkół dla młodzieży:

- **3 licea ogólnokształcące** (Liceum Ogólnokształcące im. Królowej Jadwigi w Kowalu, Liceum Ogólnokształcące im. Franciszka Becińskiego w Lubrańcu, Liceum Ogólnokształcące w Izbicy Kujawskiej);
- **4 technika** (Technikum Ekonomiczne w Lubrańcu-Marysinie, Technikum im. Władysława Reymonta w Chodczu, Technikum w Izbicy Kujawskiej oraz Technikum w Kowalu);
- **5 branżowych szkół I stopnia** (Branżowa Szkoła I Stopnia w Kowalu, Branżowa Szkoła I Stopnia w Lubrańcu-Marysinie; Branżowa Szkoła I Stopnia w Lubrańcu, Branżowa Szkoła I Stopnia w Izbicy Kujawskiej oraz Branżowa Szkoła im. Władysława Reymonta w Chodczu).

Dodatkowo w Powiatowym Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Chodczu funkcjonuje Branżowa Szkoła II Stopnia kształcąca w zawodzie technik logistyk.

Kształceniem dorosłych natomiast zajmują się 2 licea ogólnokształcące i 2 szkoły policealne funkcjonujące w Zespole Szkół w Kowalu, Zespole Szkół im. Jana Kasprowicza w Izbicy Kujawskiej oraz w Zespole Szkół im. Marii Grodzickiej w Lubrańcu-Marysinie.

W technikach kształcenie realizowane jest w zawodach: technik fotografii i multimediiów, technik hotelarstwa (Technikum w Kowalu); technik elektryk, technik handlowiec, technik mechanik (Technikum w Izbicy Kujawskiej); technik pojazdów samochodowych, technik rolnik (Technikum w Chodczu); technik ekonomista, technik ochrony środowiska, technik rachunkowości, technik spedytor, technik urządzeń i systemów energetyki odnawialnej (Technikum w Lubrańcu-Marysinie); technik informatyk (Technikum w Kowalu, w Izbicy Kujawskiej); technik logistyk (Technikum w Kowalu, w Izbicy Kujawskiej,

w Chodczu oraz w Lubrańcu-Marysinie); technik reklamy (Technikum w Kowalu, w Lubrańcu-Marysinie); technik żywienia i usług gastronomicznych (Technikum w Izbicy Kujawskiej, w Chodczu oraz w Lubrańcu-Marysinie).

W branżowych szkołach I stopnia kształcenie realizowane jest w zawodach: mechanik-operator pojazdów i maszyn rolniczych (BSIS Chodecz); fryzjer (BSIS Kowal, Chodecz, Izbica Kujawska, Lubraniec); kucharz (BSIS Chodecz, Lubraniec-Marysin, Izbica Kujawska, Lubraniec); magazynier-logistyk (BSIS Kowal, Lubraniec-Marysin); rolnik (BSIS Chodecz, Lubraniec-Marysin, Izbica Kujawska); cukiernik (BSIS Chodecz, Izbica Kujawska, Lubraniec); elektryk (BSIS Chodecz, Izbica Kujawska), fotograf (BSIS Izbica Kujawska); mechanik pojazdów samochodowych (BSIS Chodecz, Izbica Kujawska, Lubraniec), murarz-tynkarz (BSIS Chodecz, Izbica Kujawska, Lubraniec), piekarz (BSIS Chodecz, Izbica Kujawska, Lubraniec); ślusarz (BSIS Chodecz, Izbica Kujawska, Lubraniec); krawiec (BSIS Izbica Kujawska, Lubraniec); monter sieci i instalacji sanitarnych (BSIS Izbica Kujawska, Lubraniec); sprzedawca (BSIS Kowal, Lubraniec-Marysin, Chodecz, Izbica Kujawska, Lubraniec), stolarz (BSIS Izbica Kujawska, Lubraniec).

Ponadto dla potrzeb mieszkańców powiatu funkcjonują dwie poradnie psychologiczno-pedagogiczne, z lokalizacją w Lubrańcu i Lubieniu Kujawskim, świadczące specjalistyczne usługi w zakresie edukacji i profilaktyki prorodzinnej oraz profesjonalnego wsparcia w wypełnieniu funkcji rodziny i ról społecznych, a także w procesie podtrzymywania bądź przywracania równowagi rodziny i zdrowia psychicznego poszczególnych jej członków.

W najbliższych latach na kształt sieci szkolnej powiatu, na wszystkich poziomach jej funkcjonowania silny wpływ będzie miał trwający niż demograficzny. Z danych statystycznych wynika, iż liczba przyjmowanych do szkół uczniów zmniejsza się z roku na rok.

Tabela Nr 30 Wykaz placówek oświatowych nadzorowanych przez powiat włocławski z określeniem ilości uczniów.

	Nazwa placówki	Rok szkolny	Uczniowie	Uczniowie ogółem
1.	Zespół Szkół w Kowalu	2024/2025	307	1247
2.	Zespół Szkół w Lubrańcu		163	
3.	Zespół Szkół im. M. Grodzickiej w Lubrańcu-Marysinie		199	
4.	Powiatowe Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Chodczu		301	
5.	Zespół Szkół im. J. Kasprowicza w Izbicy Kujawskiej		277	

Źródło: informacja Wydziału Edukacji Starostwa Powiatowego we Włocławku

3.7. Zdrowie publiczne

Uzależnienie od alkoholu jest zaburzeniem psychicznym i zaburzeniem zachowania diagnozowanym w oparciu o Międzynarodową Klasyfikację Chorób i Problemów Zdrowotnych ICD X.

Nadużywanie alkoholu nawet bez stwierdzonych cech uzależnienia powoduje podobne skutki zdrowotne i społeczne. Według danych za rok 2024 nie można podać dokładnego procentowego nadużywania alkoholu przez całą populację Polski, jednak odnotowuje się bardzo wysoki poziom umieralności związanej ze spożywaniem alkoholu. Nadużywanie alkoholu przez jednego z członków rodziny wywołuje negatywne skutki dla całej rodziny, powodując, że ona również wymaga pomocy terapeutycznej z powodu współuzależnienia. Trudno jest oszacować liczbę osób z problemem alkoholowym oraz członków ich rodzin korzystających z oferowanego przez powiat włocławski wsparcia. Osoby te mogą bowiem

korzystać z pomocy udzielanej w różnych placówkach, stąd dane pokazują jedynie liczbę udzielanych świadczeń.

Realizacją zadań w tym zakresie zajmuje się Powiatowe Centrum Zdrowia - Samodzielny Publiczny Zespół Przychodni Specjalistycznych we Włocławku, który w swoich strukturach posiada wiele poradni i przychodni specjalistycznych. Zadania te wykonuje przede wszystkim Centrum Ambulatoryjnej Opieki Psychiatrycznej, w skład którego wchodzi: Przychodnia Zdrowia Psychicznego, Oddział Dzienny Psychiatryczny oraz Przychodnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia.

Przychodnia Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia od Alkoholu prowadzi program terapeutyczny. Na etapie podstawowym pacjent uczęszcza na zajęcia grup terapeutycznych, spotyka się z terapeutą indywidualnym, uczestniczy w mitingach AA. Przychodnia zajmuje się również kontynuacją terapii w trakcie procesu zdrowienia w postaci psychoterapii pogłębionej. Jej celem jest zapobieganie nawrotom choroby uczenie „trzeźwego życia”. Oferta Przychodni wzbogacona jest o program ponadpodstawowy terapii uzależnienia, który obejmuje: trening asertywności, radzenia sobie ze złością, stresem, poczuciem winy i krzywdy.

Działalność Przychodni obejmuje także pomoc dla dorosłych członków rodzin osób uzależnionych – leczenie współuzależnienia. Wprowadzono do realizacji w Przychodni programy o charakterze terapeutyczno-rozwojowym dla dorosłego dziecka alkoholika, zwane DDA. Prowadzona jest ciągła profilaktyczna działalność informacyjna i edukacyjna, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w formie wykładów na terenie szkół. Ważnym elementem w procesie leczenia uzależnienia są odbywające się w Przychodni sesje psychoedukacyjne, których zadaniem jest uczenie radzenia sobie z chorobą i zapobieganie jej nawrotom. Istotne znaczenie grup psychoedukacyjnych polega na tym, że zdobyta w wyniku edukacji wiedza na temat choroby zmniejsza lęk, poczucie winy i dezorganizację.

Osobami uzależnionymi zajmuje się także Przychodnia Zdrowia Psychicznego. Jeżeli istnieje potrzeba, pacjenci kierowani są przez lekarza psychiatrę do Poradni Psychologicznej lub na terapię prowadzoną przez Oddział Dzienny Psychiatryczny. Prowadzona jest stała psychoedukacja pacjentów, propagowanie i rozpowszechnianie materiałów edukacyjnych (broшуry, ulotki) dotyczących profilaktyki i terapii uzależnień. Osoby zatrudnione w Przychodni Zdrowia Psychicznego prowadzą pogadanki popularno-naukowe w klubach pacjenta i klubie AA.

Poza wymienionymi wyżej placówkami pracownicy innych Przychodni i Poradni Powiatowego Centrum Zdrowia - Samodzielnego Publicznego Zespołu Przychodni Specjalistycznych we Włocławku prowadzą ciągłą działalność profilaktyczną poprzez edukację zdrowotną społeczeństwa oraz promocję zdrowia. Działalność PCZ zmierza do podniesienia poziomu świadomości społeczeństwa w zakresie promowania zdrowia. Propaguje także zdrowy styl życia, upowszechnia zasady zdrowego odżywiania, uświadamia na temat szkodliwości używania narkotyków oraz spożywania napojów alkoholowych. Stosowane są środki przekazu jak: ulotka, rozmowa indywidualna, pogadanki. Działalność Powiatowego Centrum Zdrowia - Samodzielnego Publicznego Zespołu Przychodni Specjalistycznych we Włocławku finansowana jest przez Narodowy Fundusz Zdrowia.

Tabela nr 31 Zaburzenia spowodowane używaniem alkoholu.

Wyszczególnienie	Osoby leczone		Przekrój wiekowy leczonych osób				Zobowiązani do leczenia (z kolumny 2)
	Ogółem	W tym mężczyźni	0-18	19-29	30-64	65 i więcej	
Osoby z zaburzeniami psychicznymi związanymi z alkoholem	263	200	1	20	218	24	56

Współzależnienia	12	0	0	0	12	0	0
------------------	----	---	---	---	----	---	---

Źródło: Sprawozdanie MZ-15 z działalności jednostki leczenia ambulatoryjnego dla osób z zaburzeniami psychicznymi, osób uzależnionych od alkoholu oraz innych substancji psychoaktywnych.

Jak wynika z powyższej tabeli najwięcej osób leczonych z powodu używania alkoholu znajduje się w przedziale wiekowym 30-64 lata, a więc w wieku produkcyjnym.

Tabela nr 32

Osoby leczone z powodu zaburzeń psychicznych.

Wyszczególnienie	Osoby leczone		Przekrój wiekowy leczonych osób			
	Ogółem	W tym mężczyźni	0-18	19-29	30-64	65 i więcej
Ogółem osoby z zaburzeniami psychicznymi	263	200	1	20	218	24
Ogółem osoby z zaburzeniami spowodowanymi używaniem alkoholu	263	200	1	20	218	24

Źródło: Sprawozdanie MZ-15 z działalności jednostki leczenia ambulatoryjnego dla osób z zaburzeniami psychicznymi, osób uzależnionych od alkoholu oraz innych substancji psychoaktywnych

Jak wynika z powyższego zestawienia osoby z zaburzeniami psychicznymi to osoby z zaburzeniami spowodowanymi używaniem alkoholu.

IV. KIERUNKI ROZWOJU POWIATU

Celem niniejszego opracowania jest ukazanie walorów i zalet powiatu wrocławskiego oraz opracowanie sposobu skutecznego ich wykorzystania w dalszym jego rozwoju, w kontekście realizacji spójnej polityki społecznej samorządu.

Analizę SWOT dokonano na podstawie czynników mający wpływ na rozwój sfery społecznej w powiecie wrocławskim. Analiza ta, stanowi kompleksowe narzędzie pomocnicze pozwalające pogłębić ocenę planowanego działania, za pomocą czynników zewnętrznych i wewnętrznych. Nazwa SWOT jest skrótem literowym angielskich słów:

STRENGTHS - Siły - wewnętrzne czynniki mające lub mogące mieć wpływ na rozwój obszaru polityki społecznej, wyróżniające obszar polityki społecznej powiatu wrocławskiego w sposób korzystny w otoczeniu, tworzące podstawy dla rozwoju, Powiatowa strategia rozwiązywania problemów społecznych w powiecie wrocławskim na lata 2016-2025,

WEAKNESSES - Słabości - wewnętrzne czynniki mające lub mogące mieć negatywny wpływ na rozwój obszaru polityki społecznej, utrudniające rozwój i realizację zamierzeń, braki w potencjałach, obniżające pozycję obszaru polityki społecznej zarówno w oczach mieszkańców jak i podmiotów zewnętrznych,

OPPORTUNITIES - Szanse - czynniki w otoczeniu sprzyjającej lub mogące sprzyjać rozwojowi obszaru polityki społecznej umożliwiające eliminowanie słabości, wzmocnienie sił, uruchamianie nowych kierunków rozwoju,

THREATS - Zagrożenia - czynniki w otoczeniu utrudniające lub mogące utrudnić rozwój obszaru polityki społecznej, stanowiące bariery w przełamywaniu dzisiejszych trudności i blokujące możliwości podejmowania działań w różnych, istotnych z punktu widzenia rozwoju obszaru polityki społecznej dziedzinach. W poniższej Strategii określono mocne i słabe strony, oraz szanse i zagrożenia wynikające z uwarunkowań środowiskowych.

Analiza SWOT odwołuje się do czynników wewnętrznych danej instytucji, mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń płynących z otoczenia. Analiza ta, pozwoli na dokładne przeprowadzenie bilansu, tego co trzeba poprawić lub usprawnić oraz tego czego nam potrzeba. Powiat wrocławski dysponuje wewnętrznym potencjałem rozwojowym stanowiącym jego atuty sprzyjające rozwiązaniu problemów społecznych, ale wśród tego potencjału współistnieją czynniki mogące działać destabilizująco i hamująco na jego rozwój. Silne i słabe strony powiatu w zakresie problemów społecznych przedstawia poniższa tabela.

4.1. Analiza SWOT.

4.1.1. Obszar – Bezrobocie.

Mocne strony	Słabe strony
<ol style="list-style-type: none"> 1. Prowadzenie działań aktywizujących osoby zarejestrowane w PUP, w tym inicjatyw dedykowanych szczególnie kategoriom osób bezrobotnych, np. młodzieży, kobietom, osobom powyżej 50 roku życia, długotrwale bezrobotnym, bez kwalifikacji etc. 2. Upowszechnianie ofert pracy i informacji o wolnych miejscach pracy, a także innych formach pomocy jak poradnictwo zawodowe czy szkolenia. 3. Rozpowszechnianie informacji o działalności EURES oraz o ofertach pracy z zagranicy. 4. Pozyskiwanie środków finansowych z funduszy zewnętrznych na przeciwdziałanie bezrobociu, w tym z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej. 5. Informowanie inwestorów i pracodawców o możliwości finansowania tworzenia miejsc pracy oraz współfinansowania kosztów zatrudnienia pracowników. 6. Prowadzenie profilaktyki bezrobocia, m.in. poprzez finansowanie z Krajowego Funduszu Szkoleniowego kształcenia ustawicznego osób pracujących. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wysoka na tle regionu stopa bezrobocia rejestrowanego. 2. Struktura gospodarki z dużym udziałem rolnictwa – mniejsza kreacja etatów pozarolniczych i sezonowość prac. 3. Luka kompetencyjna: liczne zawody deficytowe (w transporcie, budownictwie, przemyśle). 4. Zbyt małe tempo rozwoju zakładów pracy przejawiające się m.in. brakiem zapotrzebowania na nowych pracowników w poszczególnych branżach. 5. Niewystarczająca skala kształcenia dualnego „pod zamówienie” MŚP. 6. Niewystarczające działania marketingowe w celu przyciągnięcia inwestorów tworzących nowe miejsca pracy w gminach powiatu. 7. Ograniczona sieć transportu publicznego, istniejące w powiecie zjawisko wykluczenia komunikacyjnego, transportowego, które wpływa na możliwości aktywizowania zawodowego osób z terenów wiejskich.

7. Rozpowszechnianie informacji o zawodach deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy, w celu dostosowania oferty edukacyjnej do potrzeb rynku pracy.	
Szanse	Zagrożenia
<ol style="list-style-type: none"> 1. Zmniejszenie poziomu bezrobocia w powiecie. 2. Pozyskiwanie środków na realizację programów aktywizujących osoby bezrobotne. 3. Dostosowanie kompetencji osób szukających pracy do wymagań lokalnych firm i kierunków kształcenia do potrzeb rynku. 4. Posiadanie przez osoby bezrobotne wiedzy o usługach rynku pracy oferowanych przez powiatowy urząd pracy. 5. Wzrost liczby nowych inwestorów i zatrzymanie na lokalnym rynku istniejących przedsiębiorstw. 6. Stała współpraca z pracodawcami w zakresie pozyskiwania ofert pracy, a także kształcenia ustawicznego pracowników (KFS) i kandydatów do pracy. 7. Możliwość stałej współpracy PUP – pracodawcy (staże, bony, doposażenia stanowisk) oraz promocja lokalnych ofert w kanałach cyfrowych. 8. Dostosowanie kierunków kształcenia do potrzeb rynku pracy. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Utrzymywanie się relatywnie wysokiej stopy bezrobocia względem średniej województwa i kraju. 2. Możliwe likwidacje działalności gospodarczych, szczególnie dużych przedsiębiorstw, co stwarza zagrożenie zwolnieniami grupowymi. 3. Wzrost liczby osób bezrobotnych i długotrwale bezrobotnych, wymagających działań aktywizacyjnych. 4. Duży udział w grupie bezrobotnych osób o niskim poziomie wykształcenia oraz osób nieposiadających kwalifikacji adekwatnych do potrzeb lokalnego rynku. 5. Starzenie się zasobów pracy i odpływ młodzieży do większych ośrodków – trudności rekrutacyjne w różnych branżach gospodarki. 6. Utrwalanie luki kompetencyjnej (nadwyżka absolwentów w kierunkach o niskim popycie i niedobór w zawodach deficytowych).

4.1.2. Obszar – Niepełnosprawność.

Mocne strony	Słabe strony
<ol style="list-style-type: none"> 1. Pozyskiwanie środków zewnętrznych wspierających zatrudnienie i przeciwdziałające wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych. 2. Dostęp do różnych form edukacji osób niepełnosprawnych. 3. Dysponowanie środkami PFRON w zakresie dofinansowań. 4. Dobrze rozwinięta sieć placówek (DPS, ŚDS) i wykwalifikowana kadra. 5. Łatwy dostęp do informacji dotyczącej ofert pomocy dla osób niepełnosprawnych. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Niewystarczająca ilość środków PFRON w stosunku do potrzeb osób niepełnosprawnych. 2. Ograniczona ilość miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych. 3. Niska aktywność społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych. 4. Niewystarczający poziom likwidacji barier funkcjonalnych w środowiskach osób niepełnosprawnych. 5. Utrudniony dostęp osób niepełnosprawnych do budynków użyteczności publicznej. 6. Niski poziom wykształcenia osób niepełnosprawnych.

	7. Niska aktywność znacznej liczby organizacji pozarządowych w sferze działalności na rzecz osób niepełnosprawnych.
Szanse	Zagrożenia
<ol style="list-style-type: none"> 1. Aktywizacja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych. 2. Włączenie osób niepełnosprawnych, w życie społeczności lokalnych. 3. Upowszechnianie informacji o możliwości uzyskania wsparcia. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wzrost liczby osób niepełnosprawnych, spowodowana starzeniem się społeczeństwa, w tym osób z zaburzeniami psychicznymi. 2. Zmniejszanie środków PFRON na rehabilitację zawodową i społeczną osób niepełnosprawnych. 3. nieskuteczność działań zmierzających do włączenia osób niepełnosprawnych w życie zawodowe i społeczne.

4.1.3. Obszar - Problemy opiekuńczo-wychowawcze.

Mocne strony	Słabe strony
<ol style="list-style-type: none"> 1. Funkcjonowanie zawodowych rodzin zastępczych na terenie powiatu. 2. Funkcjonowanie placówek opiekuńczo-wychowawczych zapewniających opiekę całodobową. 3. Prowadzenie szkoleń doskonalących dla rodzin zastępczych i kandydatów. 4. Wykwalifikowana i doświadczona kadra PCPR we Włocławku. 5. Dostęp do pomocy specjalistycznej dla rodzin zastępczych. 6. Zabezpieczenie finansowane na zadania obligatoryjne oraz fakultatywne. 7. Zatrudnienie koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej. 8. Prowadzenie grup wsparcia, 9. Kompleksowe wsparcie rodzin zastępczych (finansowe, merytoryczne, emocjonalne). 10. Funkcjonowanie mieszkania treningowego. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Brak rodzin zastępczych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego. 2. Brak osób chętnych do tworzenia nowych rodzin zastępczych. 3. Brak propozycji zatrudnienia dla usamodzielnianych wychowanków. 4. Brak wolontariuszy. 5. Niewystarczająca świadomość społeczna o potrzebach pieczy zastępczej. 6. Niewielkie zainteresowanie rodzin zastępczych udziałem w grupach wsparcia. 7. Mała ilość organizacji pozarządowych działających na rzecz dziecka i rodziny. 8. Zbyt mała ilość szkoleń dla specjalistów pracujących w systemie pieczy zastępczej. 9. Brak mieszkań chronionych. 10. Zbyt mała dostępność do wsparcia psychiatrycznego i psychoterapeutycznego dla dzieci.
Szanse	Zagrożenia
<ol style="list-style-type: none"> 1. Możliwość pozyskiwania kandydatów na rodziny zastępcze (kampanie informacyjne, współpraca z parafiami, szkołami). 2. Pozyskiwanie środków finansowych na rozwój rodzicielstwa zastępczego i usamodzielnianie wychowanków. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Brak możliwości zapewnienia opieki nad dziećmi z powodu niedoboru rodzin zastępczych i wypalenia istniejących. 2. Niewystarczająca współpraca między instytucjami. 3. Wzrost liczby dzieci wymagających interwencji.

3. Sprawny system organizacyjny w zakresie pieczy zastępczej.	4. Narastające problemy wychowawcze i emocjonalne dzieci. 5. Brak systemowych rozwiązań w psychiatrii dzieci i młodzieży. 6. Trudności rodzin biologicznych zwiększające liczbę dzieci w pieczy.
---	--

4.1.4. Obszar – Przemoc domowa.

Mocne strony	Słabe strony
<ol style="list-style-type: none"> 1. Edukacja społeczna dotycząca przemocy domowej. 2. Zwiększająca się ilość informacji dotyczącej oferty pomocowej dla osób doświadczających przemocy. 3. Stosowanie przez policję i inne instytucje procedury interwencji wobec przemocy domowej „Niebieskie Karty”. 4. Ustawowe uregulowanie w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej. 5. Gotowość do współpracy międzyinstytucjonalnej. 6. Wysoka świadomość rangi problemu przemocy domowej wśród podmiotów działających w tym obszarze. 7. Oferta pomocy dla osób doznających przemocy domowej a także osób stosujących przemoc domową. 8. Wykwalifikowana kadra. 9. Zmiany legislacyjne mające na celu poprawę skuteczności ochrony osób doznających przemocy oraz ułatwienie izolacji osób stosujących przemoc domową od osoby doznającej przemocy. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Niechęć do ujawniania przemocy u osób poszkodowanych. 2. Długotrwałość procedur wymiaru sprawiedliwości. 3. Niska świadomość społeczna w zakresie zjawiska przemocy domowej. 4. Niewystarczający przepływ informacji pomiędzy poszczególnymi instytucjami. 5. Brak spójnego systemu współpracy pomiędzy podmiotami działającymi na rzecz rodzin dotkniętych przemocą. 6. Niepełna diagnoza potrzeb w zakresie problemu przemocy domowej. 7. Niewystarczająca liczba specjalistycznych szkoleń dla poszczególnych grup zawodowych w zakresie diagnozowania zjawiska przemocy oraz postępowania z osobą doznającą przemocy oraz stosującą przemoc domową oraz szkoleń interdyscyplinarnych. 8. Brak ciągłości prowadzenia programów korekcyjno-edukacyjnych/psychologiczno-terapeutycznych wobec osób stosujących przemoc domową.

Szanse	Zagrożenia
<ol style="list-style-type: none"> 1. Realizacja Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej. 2. Ustawowy obowiązek tworzenia gminnych systemów przeciwdziałania przemocy domowej. 3. Ustawowy obowiązek opracowywania przez powiaty programów korekcyjno-edukacyjnych/psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową. 4. Możliwość pozyskiwania środków finansowych z różnych źródeł w tym funduszy unijnych. 5. Kampanie i programy edukacyjne wpływające na wzrost świadomości społeczeństwa w zakresie problemu przemocy domowej. 6. Podnoszenie kwalifikacji pracowników instytucji pracujących w obszarze przemocy domowej. 7. Zwiększenie aktywności gmin w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej. 8. Tworzenie grup wsparcia i samopomocowych dla osób doświadczających przemocy domowej. 9. Zwiększenie dostępności i skuteczności programów terapeutycznych dla ofiar przemocy domowej. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bezradność i bierność rodzin w rozwiązywaniu własnych problemów. 2. Osamotnienie rodzin zagrożonych przemocą i brak umiejętności pozyskiwania wsparcia. 3. Bierność świadków przemocy domowej. 4. Niepełna znajomość kompetencji i zadań instytucji i podmiotów działających na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej. 5. Ogólna niechęć do uczestnictwa w procesie pomagania (brak wiary w powodzenie przedsięwzięcia). 6. Niedostateczne wykorzystanie przez organy ścigania i wymiar sprawiedliwości już istniejących przepisów prawnych (np. zakaz zbliżania się do osoby doznającej przemocy, nakaz opuszczenia lokalu, zobowiązanie do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych/psychologiczno-terapeutycznych). 7. Obojętność społeczna wobec przemocy domowej. 8. Dysfunkcje rodzin spowodowane m. in. rozpadem więzi, ubóstwem, przemocą i przejmowaniem negatywnych wzorców. 9. Niebezpieczeństwo marginalizacji i wykluczenia społecznego osób i rodzin dotkniętych przemocą. 10. Poczucie bezkarności osób stosujących przemoc domową.

4.1.5. Obszar - Edukacja.

Mocne strony	Słabe strony
<ol style="list-style-type: none"> 1. Wykształcona kadra. 2. Różnorodna i bogata oferta edukacyjna. 3. Elastyczność systemu kształcenia. 4. Zapewnienie pomocy, pedagogicznej i psychologicznej dla uczniów. 5. Współpraca ze środowiskiem pozaszkolnym. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zmniejszająca się liczba uczniów. 2. Niska świadomość znacznej części rodziców odnośnie kształcenia swoich dzieci.

Szanse	Zagrożenia
<ol style="list-style-type: none"> 1. Zacieśnienie współpracy z pracodawcami – kontrakty. 2. Zorganizowanie powszechnej, kampanii reklamowej przed naborem. 3. Pozyskiwanie środków zewnętrznych, 4. Krótkie formy pozwalające uzyskać nowy zawód, specjalność. 5. Zapotrzebowanie na fachowców po kierunkach zawodowych. 6. Wzrastająca świadomość potrzeb edukacyjnych. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Niestabilność i niespójność prawa oświatowego. 2. Niż demograficzny. 3. Częste zmiany systemowe i programowe w systemie edukacji. 4. Zbyt rozbudowana sieć szkolna w stosunku do potrzeb. 5. Starzenie się społeczeństwa.

4.1.6. Zdrowie publiczne.

Mocne strony	Słabe strony
<ol style="list-style-type: none"> 1. Działalność niepublicznych zakładów opieki zdrowotnej zapewniających podstawową opiekę mieszkańcom powiatu. 2. Realizacja programów profilaktycznych, 3. Działanie poradni specjalistycznych. 4. Profilaktyczna działalność Poradni Zdrowia Psychicznego oraz Przychodni Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia. 5. Działalność grup AA. 6. Działalność placówki Oddziału Dziennego Psychiatrycznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi. 7. Uregulowanie prawne i finansowe zadań z zakresu przeciwdziałania narkomanii (ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 r.). 8. Funkcjonowanie gminnych programów przeciwdziałania alkoholizmowi. 9. Możliwość finansowania zadań z opłat za koncesje alkoholowe. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Utrudniony dostęp oraz długotrwałe oczekiwania na wizytę u lekarzy specjalistów. 2. Brak oddziału szpitalnego dla osób z zaburzeniami psychicznymi. 3. Brak wyspecjalizowanych struktur w administracji samorządów gminnych i powiatowych odpowiedzialnych za przeciwdziałanie narkomanii. 4. Niski poziom zaangażowania społecznego w zakresie profilaktyki i przeciwdziałania narkomanii. 5. Znaczne przyzwolenie społeczne na picie alkoholu, również przez młodzież. 6. Brak izby wytrzeźwień. 7. Niska świadomość istniejącego problemu, nieświadomość nałogu. 8. Brak specjalistów do pracy z osobami uzależnionymi od narkotyków.
Szanse	Zagrożenia
<ol style="list-style-type: none"> 1. Polepszenie jakości wykonywanych świadczeń zdrowotnych przez placówki ochrony zdrowia. 2. Zwiększenie dostępności do profilaktyki. 3. Zwiększenie dostępu do poradni specjalistycznej. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wzrost zachorowań na choroby cywilizacyjne. 2. Wzrost kosztów specjalistycznego leczenia spowodowanego brakiem wczesnego wykrywania chorób. 3. Negatywny wpływ przemian społeczno-gospodarczych na kondycję zdrowia psychicznego społeczeństwa.

<ol style="list-style-type: none"> 4. Wzrost świadomości społecznej dotyczącej możliwości leczenia, terapii osób z zaburzeniami psychicznymi. 5. Rozwój infrastruktury w profilaktyce, leczeniu i rehabilitacji. 6. Rozwój sieci ambulatoryjnej opieki zdrowotnej w zakresie leczenia i rehabilitacji osób uzależnionych od narkotyków. 7. Wdrażanie programów i działań ukierunkowanych na reintegrację społeczną osób uzależnionych. 8. Zwiększenie poziomu wiedzy społeczeństwa na temat narkomanii i związanych z nią problemów. 9. Propagowanie zdrowego stylu życia. 10. Traktowanie uzależnień jako problemu społecznego. 11. Zmniejszenie zjawiska uzależnień poprzez podejmowanie działań profilaktycznych. 	<ol style="list-style-type: none"> 4. Obniżanie się granicy wieku inicjacji narkotykowych wśród młodzieży. 5. Wzrost dostępności młodzieży do środków psychoaktywnych (m. in. dopalacze). 6. Wzrost ilości zachowań ryzykownych wśród młodzieży związanych z używaniem narkotyków. 7. Dostępność środków uzależniających. 8. Negatywne konsekwencje wynikające z uzależnień dla rodziny.
--	---

4.2. Cele główne i strategiczne

Cel główny

Głównym celem na lata 2026 – 2035 jest doskonalenie systemu pomocy społecznej, zatrudnienia, oświaty i służby zdrowia w celu stworzenia odpowiednich warunków życia dla osób i rodzin, ich prawidłowego funkcjonowania i spełniania przez nich wszystkich ważnych społecznie ról.

4.2.1. Bezrobocie

Cel strategiczny	Cele operacyjne/ Kierunki działania	Realizator	Źródło finansowania	Termin realizacji
Wzmocnienie roli Powiatowego Urzędu Pracy we Włocławku, jako instytucji wsparcia społecznego, kreującej lokalny rynek pracy w partnerstwie z pracodawcami, samorządem lokalnym i instytucjami rynku pracy.	1. Podniesienie zatrudnialności mieszkańców powiatu m.in. poprzez rozwój kompetencji zgodnych z potrzebami rynku pracy: <ul style="list-style-type: none"> - stałe diagnozowanie potrzeb kompetencyjnych rynku pracy (Barometr zawodów, analizy PUP), - organizacja kursów i egzaminów kwalifikacyjnych w zawodach deficytowych (m.in. budownictwo, mechanika, transport, gastronomia, służba zdrowia), - rozszerzenie oferty doradztwa zawodowego i szkoleń z aktywnego poszukiwania pracy, - wspieranie współpracy szkół z pracodawcami i PUP w tworzeniu klas patronackich i praktyk, - szersze wykorzystanie bonów i innych form wsparcia zgodnie z nową ustawą, - promowanie aktywności wśród osób biernych na rynku pracy. 	PUP	Fundusz Pracy, EFS+	Praca ciągła
	2. Wzmocnienie współpracy instytucjonalnej i lokalnych partnerstw na rzecz zatrudnienia: <ul style="list-style-type: none"> - rozwijanie programów integrujących działania PUP i OPS dla osób bezrobotnych i poszukujących pracy, - włączenie NGO i spółdzielni socjalnych do działań aktywizacyjnych, - budowa stałej platformy współpracy PUP, samorządów gminnych, organizacji pracodawców i instytucji otoczenia biznesu, - wspólne projekty promujące przedsiębiorczość i ekonomię społeczną, - stała współpraca z instytucjami wsparcia społecznego i podmiotami ekonomii społecznej przy aktywizacji długotrwale bezrobotnych. 	PUP, OPS/CUS, samorządy gminne	FP, EFS+	Praca ciągła

	<p>3. Rozwój przedsiębiorczości i lokalnych miejsc pracy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wsparcie samozatrudnienia i tworzenia MŚP, poprzez dotacje i doradztwo, - generowanie miejsc pracy poprzez subsydiowane zatrudnienie, w tym doposażanie stanowisk pracy i prace interwencyjne, a także staże, - promocja i wsparcie podmiotów ekonomii społecznej (spółdzielnie socjalne, fundacje zatrudniające), - promocja powiatu jako miejsca atrakcyjnego dla inwestorów (strefy inwestycyjne przy A1), - rozszerzenie pakietu usług dla pracodawców w standardzie nowej ustawy. 	PUP, samorządy gminne	FP, EFS+, środki gmin	Praca ciągła
	<p>4. Zwiększenie aktywności zawodowej grup szczególnych (młodzież, 50+, kobiety, osoby niepełnosprawne) oraz osób biernych na rynku pracy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - programy stażowe i mentoringowe dla młodzieży (NEET), - szkolenia i przekwalifikowania dla osób 50+, - wspieranie zatrudnienia kobiet (m.in. promowanie elastycznych form pracy), - programy aktywizacyjne i integracyjne dla osób niepełnosprawnych, - inicjatywy promujące aktywność zawodową i edukacyjną wśród osób biernych na rynku pracy. 	PUP	FP, EFS+, PFRON	Praca ciągła
	<p>5. Podniesienie jakości usług rynku pracy i wizerunku PUP jako partnera rozwoju:</p> <ul style="list-style-type: none"> - digitalizacja usług PUP (platformy online, aplikacje do pośrednictwa pracy), - rozwój usług dla pracodawców (dedykowani doradcy, giełdy i targi pracy, wsparcie w rekrutacji), - systematyczne badania satysfakcji klientów PUP, - współpraca z mediami i promocja dobrych praktyk rynku pracy, - dostosowanie procesów PUP do nowego systemu teleinformatycznego (e-usługi, zdalne doradztwo, e-pośrednictwo). 	PUP	FP	Praca ciągła

4.2.2. Niepełnosprawność.

Cel strategiczny	Cele operacyjne/ Kierunki działania	Realizator	Źródło finansowania	Termin realizacji
Zwiększenie udziału osób niepełnosprawnych w życiu społecznym i gospodarczym powiatu włocławskiego poprzez wyrównywanie szans w korzystaniu z praw i obowiązków, jakie przysługują pozostałym obywatelom.	1. Kształtowanie i rozwijanie świadomości społecznej w zakresie dostrzegania problemów osób niepełnosprawnych.	PCPR, OPS/CUS, org. pozarządowe	PFRON środki własne	Praca ciągła
	2. Zapewnienie dostępu do dóbr i usług umożliwiających pełne uczestnictwo w życiu społecznym i zawodowym.	PCPR, OPS/CUS, DPS, org. pozarządowe	PFRON środki własne	Praca ciągła
	3. Zwiększenie dostępu do zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze i sprzęt rehabilitacyjny.	PCPR	PFRON	Praca ciągła
	4. Likwidacja barier architektonicznych, barier technicznych oraz barier w komunikowaniu się.	PCPR	PFRON	Praca ciągła
	5. Zapewnienie osobom niepełnosprawnym pełnego dostępu do rehabilitacji społecznej, kultury, sportu, rekreacji i turystyki.	PCPR	PFRON	Praca ciągła
	6. Zwiększenie aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych.	PCPR, PUP	PFRON środki własne	Praca ciągła
	7. Zapewnienie konsultacji społecznej wszystkich działań dotyczących osób niepełnosprawnych w fazie ich planowania, wdrażania oraz ewaluacja z samorządną reprezentacją środowiska.	Powiatowa Społeczna Rada ds. Osób Niepełnosprawnych	środki własne	Praca ciągła
	8. Zapewnienie osobom z niepełnosprawnościami pobytu w ŚDS lub WTZ, w tym utworzenie nowego ŚDS	PCPR	środki własne	Praca ciągła

4.2.3. Wspieranie rodzin i rozwój systemu pieczy zastępczej.

Cel strategiczny	Cele operacyjne/ Kierunki działania	Realizator	Źródło finansowania	Termin realizacji
<p>Doskonalenie systemu opieki nad rodziną i dzieckiem poprzez rozwój różnorodnych form wsparcia i opieki.</p>	<p>1. Rozwój i wspieranie rodzinnej pieczy zastępczej:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prowadzenie działań edukacyjnych i kampanii społecznych upowszechniających ideę rodzinnej pieczy zastępczej, - promocja rodzicielstwa zastępczego poprzez organizację imprez okolicznościowych., konkursów, akcji plakatowych i wydarzeń integracyjnych, - organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia różnych form rodzinnej pieczy zastępczej, - cykliczne szkolenia dla funkcjonujących rodzin zastępczych, podnoszące ich kompetencje wychowawcze w zakresie opieki i wychowania, - zapewnienie pomocy psychologicznej rodzinom zastępczym, - zapewnienie pomocy prawnej osobom sprawującym pieczę zastępczą, w szczególności w zakresie prawa rodzinnego, - zapewnienie rodzinom zastępczym dostępu do specjalistycznej pomocy dla dzieci, w tym psychologicznej, reedukacyjnej i rehabilitacyjnej, - prowadzenie grup wsparcia dla rodzin zastępczych, - organizowanie wsparcia wolontariuszy, - realizacja świadczeń finansowych przewidzianych ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, - szkolenie i rozwój kadry systemu pieczy zastępczej. 	<p>PCPR, OPS/CUS, placówki opiekuńczo – wychowawcze, poradnie psychologiczno – pedagogiczne, placówki edukacyjne</p>	<p>środki własne, realizatorów</p>	<p>Praca ciągła</p>
	<p>2. Doskonalenie instytucjonalnego systemu pieczy zastępczej:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zintensyfikowanie działań w zakresie powrotu dziecka do rodziny naturalnej, umieszczenia w rodzinnej pieczy zastępczej lub rodzinie przysposabiającej poprzez m.in. przygotowanie i realizację programów pracy z rodzina naturalną dziecka, zgłaszanie do ośrodka adopcyjnego, - szkolenie kadry funkcjonującej w systemie pieczy zastępczej. 	<p>placówki opiekuńczo-wychowawcze, PCPR, poradnie psychologiczno - pedagogiczne, ośrodki adopcyjny</p>	<p>środki własne, realizatorów</p>	<p>Praca ciągła</p>
	<p>3. Wspieranie procesu usamodzielniania pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie motywacji i kompetencji zawodowych oraz społecznych 	<p>placówki opiekuńczo-wychowawcze, rodzina zastępcza, OPS/CUS,</p>	<p>środki własne realizatorów</p>	<p>Praca ciągła</p>

	<p>umożliwiających młodzieży uzyskanie zatrudnienia,</p> <ul style="list-style-type: none"> - prowadzenie działań edukacyjno-wychowawczych przygotowujących do samodzielności, - udzielanie pomocy w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych po opuszczeniu pieczy zastępczej – organizowanie mieszkań treningowych, - zapewnienie specjalistycznego wsparcia osób (psycholog, pedagog, prawnik itp.) dla osób usamodzielnianych, - realizacja świadczeń przewidzianych ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz ustawą o pomocy społecznej. 	PCPR sąd, kuratorzy, placówki edukacyjne		
	<p>4. Tworzenie systemu wsparcia rodzin zastępczych oraz dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - budowanie sieci współpracy z podmiotami działającymi na rzecz dziecka i rodziny, - organizowanie spotkań z gminami w celu wypracowania spójnego systemu działań w zakresie pieczy zastępczej, - organizowanie spotkań koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej z asystentami rodziny bądź pracownikami ośrodków pomocy społecznej w celu wspólnego planowania działań pomocowych. 	PCPR, placówki opiekuńczo-wychowawcze, ośrodek adopcyjny, OPS/CUS	środki własne, realizatorów	Praca ciągła

4.2.4. Przemoc domowa.

Cel strategiczny	Cele operacyjne/ Kierunki działania	Realizator	Źródło finansowania	Termin realizacji
<p>Wspieranie i rozwijanie działań na rzecz osób i rodzin będących ofiarami przemocy bądź znajdujących się w innej sytuacji kryzysowej.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ochrona i wsparcie osób dotkniętych przemocą domową. 2. Udzielanie osobom dotkniętym przemocą specjalistycznego poradnictwa. 3. Upowszechnianie informacji o możliwościach i formach wsparcia oraz instytucjach udzielających pomocy osobom dotkniętym przemocą domową. 4. Pomoc dla osób stosujących przemoc domową. 5. Nawiązywanie, rozwijanie i wzmacnianie współpracy pomiędzy służbami, instytucjami oraz organizacjami pozarządowymi w zakresie pomocy osobom doznającym przemocy domowej. 6. Opracowanie i realizacja programów pomocowych: korekcyjno-edukacyjnego, psychologiczno-terapeutycznego oraz programu 	PCPR, placówki opiekuńczo-wychowawcze, placówki edukacyjne, OPS/CUS, organizacje pozarządowe, kościoły lub związki wyznaniowe.	środki własne realizatorów, środki pozabudżetowe, dotacje celowe, inne źródła	Praca ciągła

	służącego działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci zagrożonych przemocą domową.			
--	---	--	--	--

4.2.5. Zdrowie publiczne

Cel strategiczny	Cele operacyjne/ Kierunki działania	Realizator	Źródło finansowania	Termin realizacji
Zmniejszenie szkód zdrowotnych i skutków społecznych spowodowanych piciem alkoholu	1. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, w szczególności dla dzieci i młodzieży.	Poradnie psychologiczne – pedagogiczne, placówki edukacyjne, placówki opiekuńczo-wychowawcze	NFZ	Praca ciągła
	2. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin.	PCZ-SPZPS, Przychodnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia.	NFZ, środki zewnętrzne	Praca ciągła
	3. Udzielanie osobom współuzależnionym a w szczególności rodzinom, w których występuje problem alkoholu pomocy psychoterapeutycznej w formie psychoterapii grupowej i indywidualnej.	PCZ-SPZPS, poradnie psychologiczne – pedagogiczne, punkt poradnictwa specjalistycznego	NFZ, środki zewnętrzne	Praca ciągła
	4. Szkolenie kadry w zakresie profilaktyki i terapii uzależnień.	PCZ-SPZPS, lekarz, psycholog-pedagog	PCZ-SPZPS – w miarę posiadanych środków, środki zewnętrzne	Praca ciągła

4.3. Prognoza zmian

Prognoza przemian społecznych jest niezwykle ważna przy podejmowaniu wszelkich decyzji o przyszłość powiatu. Choć przyszłość jest niejasna i jest czasami nieprzewidywalna, niektóre procesy można i trzeba uznać, aby uzasadnić podejmowane działania. Cele Strategii muszą być odpowiednie do tego, co przyniesie przyszłość. Dzisiejsze czasy niosą ze sobą duże ryzyko gwałtownych, jakościowych zmian, których konsekwencją mogą być takie zjawiska jak redukcja zatrudnienia oraz jednoczesny niedobór odpowiednio wykwalifikowanych kadr. Duża zmienność uwarunkowań społeczno-gospodarczych sprawia, że powiat wrocławski musi stawiać czoła wielu różnorodnym wyzwaniom, jak też identyfikować i wykorzystywać pojawiające się zmiany i szanse. Skala problemów społecznych powiatu wskazuje na konieczność podjęcia w przyszłości działań zmierzających do rozwiązania pojawiających się problemów lub zmniejszenia ich negatywnego wpływu na życie mieszkańców. Wśród wielu problemów społecznych występujących na terenie powiatu wrocławskiego prognozuje się pogłębiający proces bezrobocia. Jest to jeden z najtrudniejszych problemów w powiecie, ponieważ utrwała proces ubożenia mieszkańców powiatu i generuje kolejne problemy społeczne, między innymi bezradność, niewydolność ekonomiczną i społeczną, czy też uzależnienia. Prognozuje się, iż pomoc osobom bezrobotnym poprzez budowę systemu wsparcia wpłynie na wzrost aktywności tych osób na rynku pracy. Pomoc ta będzie miała pozytywny wpływ na zmniejszenie problemu wykluczenia społecznego oraz będzie przyczyniać się do niwelowania psychospołecznych skutków bezrobocia. Wśród osób korzystających z pomocy społecznej część stanowią rodziny dysfunkcyjne, pozbawione możliwości wychowywania własnych dzieci, które trafiają do placówek opiekuńczo – wychowawczych oraz rodzin zastępczych. Zjawisko to skutkować będzie potrzebą zapewnienia opieki dzieciom poniżej 10 roku życia. Zwiększą się zatem nakłady finansowe na pieczę zastępczą. Przewiduje się także w przyszłości wzrost występowania problemów uzależnień w rodzinach, co wiąże się także z kryzysem i przemocą. Uzależnienia stanowią poważny problem społeczny, który oprócz autodestrukcji jednostki ma negatywny wpływ na funkcjonowanie rodziny, a często doprowadza do całkowitej jej dezorganizacji. Problemy te ujawniają się coraz częściej. Zazwyczaj wiążą się z funkcjonowaniem w społeczeństwie (brak akceptacji w środowisku, problemy zawodowe, materialne, rodzinne). Powiat przygotowany jest na wzrost takiego typu problemu i będzie rozwiązywać ten problem stosując profilaktykę i zwalczanie uzależnień. Umożliwi to pełne uczestnictwo w życiu społecznym. Planuje się stałe wsparcie osób i rodzin będących w kryzysie poprzez wykorzystanie bazy i zasobów ludzkich w propagowaniu wartości kulturowych, sportu i rekreacji. Prognozuje się zmniejszenie rozmiarów problemów, które aktualnie występują oraz reagowanie na nowo pojawiające się problemy. Na terenie powiatu wrocławskiego znajdują się placówki wsparcia dziennego dla osób niepełnosprawnych, rozwinięta jest sieć domów pomocy społecznej. Potrzeby mieszkańców są na bieżąco zaspokajane. Prognozuje się utrzymanie infrastruktury pomocowej na tym samym poziomie.

V. ZARZĄDZANIE REALIZACJĄ STRATEGII

Cele strategiczne i operacyjne zawarte w niniejszej Strategii sformułowano w oparciu o analizę: systemu pomocy społecznej, lokalnego rynku pracy oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie i uzależnieniom. Należy też podkreślić, iż cele te zostały sformułowane na poziomie dużej ogólności. W ramach prac nad opracowywaniem Strategii ustalono bowiem, że jej przedmiot z racji swojej specyfiki wymusza pewne uproszczenia opisowe. Wynika to z jednej strony z meritum dokumentu, które stanowi szeroko pojęta polityka społeczna ze swoją różnorodnością i złożonością. Z drugiej zaś strony takie zapisy pozwalają na włączenie wielu interesujących inicjatyw, które zostaną zrealizowane w formie szczegółowych projektów. Należy podkreślić, że strategia ma przede wszystkim wskazać na pewne kierunki działania w sferze polityki społecznej, które mają służyć doskonaleniu systemu pomocy społecznej, zatrudnienia, oświaty i służby zdrowia w celu stworzenia odpowiednich warunków życia

dla rodziny, jej prawidłowego funkcjonowania i spełniania przez nią wszystkich ważnych społecznie ról.

Strategia zatem odpowiada na pytanie w jaki sposób wykorzystując pewne zasoby materialne i personalne, różne podmioty życia społecznego mogą wspólnie zrealizować cel nadrzędny strategii. W takim rozumieniu na Strategię należy spojrzeć jako na centralną oś, wokół której obracają się inne działania. Istotne znaczenie ma tu szerokie pasmo działań, w którym będą uczestniczyć partnerzy społeczni wszystkich szczebli organizacji życia społecznego. Stąd też długofalowy czas realizacji Strategii do 2035 r., aby nie tylko zrealizować cele, ale także wyzwolić pewną aktywność środowisk lokalnych na rzecz rozwiązywania ważnych dla regionu problemów społecznych.

5.1. Wdrożenie strategii, monitorowanie, ewaluacja

Koordynatorem realizacji działań wyznaczonych w Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Włocławskim na lata 2026-2035 jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie we Włocławku. Gromadzone dane pozwolą zidentyfikować i rozwiązać problemy, które pojawią się w trakcie wdrażania dokumentu, oraz stwierdzić, czy wyznaczone działania zmierzają w słusznym kierunku i przynoszą zakładane zmiany. W przypadku stwierdzenia istotnych zmian społecznych, może nastąpić podjęcie ewentualnych działań korygujących i wszelkich prac mających na celu aktualizację obowiązującej strategii. W miarę rozwoju systemu monitorowania dokumentu będą mogły zostać zidentyfikowane nowe wskaźniki, które w odpowiedni sposób będą charakteryzowały przebieg realizacji podejmowanych działań.

Wdrożenie Strategii umożliwi powstanie zintegrowanego systemu działań poszczególnych instytucji oraz pełniejszego wykorzystania ich możliwości pomocowych. Strategia stanowi pewnego rodzaju usystematyzowany plan działań. Z jednej strony porządkuje obecną aktywność instytucji pomocowych i apeluje o ich integrowanie. Z drugiej zaś wytycza kierunki działań, które według obecnego stanu wiedzy o sytuacji społecznej powiatu włocławskiego, powinny być podejmowane, aby uniknąć nasilania się zjawisk związanych z marginalizacją społeczną i jednocześnie minimalizować ich skutki. Zaproponowane w Strategii działania są działaniami pomocowymi skierowanymi do tych, którzy już borykają się z problemami.

Monitorowanie Strategii odbywać się będzie na podstawie sporządzanej sprawozdawczości z wykonywania zadań. Informacja dotycząca realizacji działań ze Strategii przedkładana będzie Komisji Zdrowia i Spraw Społecznych Rady Powiatu we Włocławku. Strategia ma charakter otwarty i będzie podlegała ewaluacji w zależności od pojawiających się potrzeb i możliwości finansowych powiatu oraz od możliwości pozyskiwania środków zewnętrznych.

Ewaluacja Strategii będzie to systematyczna i obiektywna jej ocena – jej zaplanowania, wdrożenia i rezultatów. Celem ewaluacji jest określenie adekwatności i stopnia osiągnięcia celów, efektywności, skuteczności, wpływu i trwałości.

Ewaluacja stanowić będzie ocenę przedsięwzięć w kontekście ich wyniku, wpływu, oraz potrzeb, które miały zaspokajać. W tym ujęciu celem ewaluacji będzie weryfikacja osiągnięć danego przedsięwzięcia w realizacji do zaplanowanych oczekiwań oraz wykorzystanie uzyskanych w ten sposób informacji i doświadczeń przy projektowaniu i planowaniu podobnych działań w przyszłości.

5.2. Wskaźniki stopnia realizacji Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Włocławskim na lata 2026-2035

W dążeniu do realizacji polityki społecznej w powiecie włocławskim służyć będą określone wyżej cele operacyjne i przypisane im zadania.

Skuteczność ich realizacji oceniona zostanie przez pryzmat wskaźników realizacji zadań, które pozwolą na określenie, czy wytyczone kierunki i zamierzenia będą miały wpływ na rozwój regionu w aspekcie społecznym.

Dla każdego celu strategicznego określono odpowiednie wskaźniki, które przedstawiono poniżej:

5.2.1. Cel strategiczny I.

Wzmocnienie roli Powiatowego Urzędu Pracy we Włocławku jako instytucji wsparcia społecznego, kreującej lokalny rynek pracy w partnerstwie z pracodawcami, samorządem lokalnym i instytucjami rynku pracy.

Wskaźniki:

- liczba osób bezrobotnych objętych wsparciem,
- liczba kierunków kształcenia dostosowanych do potrzeb rynku pracy,
- liczba przeprowadzonych szkoleń dla osób bezrobotnych,
- liczba podejmowanych inicjatyw wraz z jednostkami pomocy społecznej w celu wsparcia osób bezrobotnych zagrożonych wykluczeniem,
- liczba programów skierowanych do osób bezrobotnych, upowszechniających wiedzę o poruszaniu się na rynku pracy,
- liczba podmiotów ekonomii społecznej działających na rzecz integracji i aktywizacji osób bezrobotnych,
- liczba ofert pracy,
- liczba staży zawodowych,
- ilość nowych miejsc pracy utworzonych przez sfinansowanie wyposażenia lub doposażenia stanowisk pracy,
- liczba osób bezrobotnych podejmujących działalność gospodarczą,
- liczba osób uczestniczących w projektach.

5.2.2. Cel strategiczny II.

Zwiększenie udziału osób niepełnosprawnych w życiu społecznym i gospodarczym powiatu włocławskiego poprzez wyrównywanie szans w korzystaniu z praw i obowiązków, jakie przysługują pozostałym obywatelom.

Wskaźniki:

- liczba osób niepełnosprawnych, którym udzielono dofinansowania oraz kwota dofinansowania,
- liczba osób skierowanych do ŚDS,
- liczba realizowanych programów na rzecz wsparcia osób niepełnosprawnych,
- liczba imprez integracyjnych,
- liczba organizacji pozarządowych działających na rzecz osób niepełnosprawnych,
- liczba osób, którym dofinansowano uczestnictwo w turnusie rehabilitacyjnym,
- liczba osób, którym dofinansowano likwidację barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się,
- liczba osób niepełnosprawnych, którym dofinansowano do zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów,
- liczba organizacji pozarządowych, które otrzymały dofinansowanie do sportu, kultury, rekreacji i turystyki.

5.2.3. Cel strategiczny III.

Doskonalenie systemu opieki nad rodziną i dzieckiem poprzez rozwój różnorodnych form wsparcia i opieki.

Wskaźniki:

- liczba osób korzystających ze wsparcia specjalistycznego,
- liczba kampanii społecznych promujących rodzicielstwo zastępcze,
- liczba utworzonych grup wsparcia dla rodzin zastępczych,
- liczba szkoleń dla funkcjonujących rodzin zastępczych,
- liczba szkoleń dla kandydatów na rodziny zastępcze niezawodowe i zawodowe,
- liczba szkoleń dla kardy funkcjonującej w pieczy zastępczej,
- liczba szkoleń pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej umożliwiających prawidłowe funkcjonowanie w dorosłym życiu,
- liczba udzielonych porad prawnych, psychologicznych i pedagogicznych,
- liczba dzieci w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo-wychowawczych,
- liczba dzieci, które powróciły do rodzin biologicznych,
- liczba wydanych decyzji o skierowaniu do placówki opiekuńczo-wychowawczej,
- ilość imprez integracyjnych.

5.2.4. Cel strategiczny IV.

Wspieranie i rozwijanie działań na rzecz osób i rodzin będących ofiarami przemocy bądź znajdujących się w innej sytuacji kryzysowej.

Wskaźniki:

- liczba osób objętych wsparciem Punktu poradnictwa specjalistycznego,
- liczba zrealizowanych programów,
- liczba osób uczestniczących w programach,
- liczba osób uczestniczących w spotkaniach/szkoleniach/konferencjach.

Cel strategiczny V.

Zmniejszenie szkód zdrowotnych i skutków społecznych spowodowanych piciem alkoholu.

Wskaźniki:

- liczba osób objętych działalnością edukacyjną,
- liczba osób korzystających z pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu,
- liczba zrealizowanych programów i projektów oraz liczba beneficjentów,
- ilość szkoleń dla kadry z zakresu profilaktyki i terapii uzależnień,
- ilość przeszkolonych osób.

5.3. Źródła finansowania

Zawarte w Strategii cele i działania w zakresie rozwiązywania problemów społecznych w powiecie wrocławskim wymagają odpowiedniego finansowania. Źródła, dzięki którym zaplanowane działania możliwe są do realizacji można podzielić na następujące grupy:

1. Środki własne powiatu.
2. Dotacje z budżetu państwa.

3. Fundusz celowe (PFRON, FP).
4. Środki zewnętrzne, w tym z Unii Europejskiej.

Szczegółowe określenie wysokości planowanych środków na realizację Strategii nie jest możliwe ze względu na długi okres obowiązywania dokumentu, a także brak stałych, długookresowych źródeł finansowania.

ZAKOŃCZENIE

Powiatowa Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Włocławskim na lata 2026-2035 jest jednym z ważniejszych i podstawowych dokumentów - stanowi lokalny fundament do prowadzenia polityki społecznej w powiecie włocławskim. Obejmuje swym zakresem zadania wszystkich instytucji, które działają na rzecz poprawienia sytuacji społecznej mieszkańców powiatu. Realizacja zadań będzie oparta na współpracy wszystkich instytucji oraz organizacji pozarządowych.

Powiatowa Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Włocławskim na lata 2026-2035 stanowi koncepcję działań pomocowych pozwalającą podjąć wyzwania teraźniejszości i przyszłości. Dzięki jej opracowaniu zostaną lepiej wykorzystane szanse rozwoju społeczności lokalnej. Możliwe będzie lepsze monitorowanie sytuacji społecznej i przygotowanie się do przeciwdziałania zagrożeniom. Zapobieganie czy też zwalczanie skutków zjawisk związanych z wykluczeniem społecznym ma duże znaczenie dla ogólnego komfortu życia społeczności lokalnej. Aktywność samorządu lokalnego w obszarze polityki społecznej ukierunkowana na minimalizowanie skutków niekorzystnych zjawisk społecznych sprzyja spokojowi pojmowanego życia społecznego całej zbiorowości. To jak będzie wyglądał system profilaktyki i likwidowania skutków zjawisk związanych z wykluczeniem społecznym zależy od tego, jakie działania już dzisiaj zostaną podjęte.

SPIS TABEL

Tabela nr 1 - Ludność powiatu wrocławskiego w latach 2022-2024	str. 6
Tabela nr 2 - Ludność powiatu wrocławskiego w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym w latach 2022 – 2024	str. 6
Tabela nr 3 - Wykaz placówek służby zdrowia na terenie powiatu wrocławskiego w poszczególnych Gminach/Miastach	str.13
Tabela nr 4 - Wykaz placówek oświatowych na terenie powiatu wrocławskiego w poszczególnych Gminach/Miastach	str. 14
Tabela nr 5 - Powody ubiegania się o świadczenia pomocy społecznej w ośrodkach pomocy społecznej/centrach usług społecznych powiatu wrocławskiego	str. 18
Tabela nr 6 - Ilość rodzin objętych wsparciem przez ośrodki pomocy społecznej/centra usług społecznych z powodu bezrobocia, ubóstwa, niepełnosprawności oraz bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, w poszczególnych Miastach/Gminach powiatu wrocławskiego w 2024 r.	str. 19
Tabela 7 - Bezrobocie w powiecie wrocławskim i województwie w 2024 roku	str. 22
Tabela 8 - Rejestracje i wyrejestrowania w powiecie wrocławskim w 2024 r.	str. 24
Tabela 9 - Liczba ofert pracy i podjęć pracy w powiecie wrocławskim w 2024 roku.	str. 26
Tabela nr 10 - Liczba osób niepełnosprawnych w powiecie wrocławskim. Stan na 31.12.2024 r.	str. 27
Tabela nr 11 - Liczba rodzin objętych wsparciem z powodu niepełnosprawności w powiecie wrocławskim. Stan na 31.12.2024 r.	str. 28
Tabela nr 12 - Liczba wydanych przez Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności orzeczeń o niepełnosprawności/stopniu niepełnosprawności dla mieszkańców powiatu wrocławskiego w 2024 r.	str. 28
Tabela nr 13 - Liczba mieszkańców domów pomocy społecznej w powiecie wrocławskim. Stan na 31.12.2024 r.	str. 28
Tabela nr 14 - Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	str. 29
Tabela nr 15 - Dofinansowanie do likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się	str. 30
Tabela nr 16 - Dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych	str. 31

Tabela nr 17 - Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych	str. 31
Tabela nr 18 - Liczba rodzin zastępczych w gminach powiatu wrocławskiego. Stan na 31.12.2024 r.	str. 34
Tabela nr 19 - Wiek dzieci przebywających w pieczy zastępczej.	str. 35
Tabela nr 20 - Okres przebywania dzieci w pieczy zastępczej	str. 35
Tabela nr 21 - Powody umieszczenia dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej	str. 36
Tabela nr 22 - Powody umieszczania dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej	str. 38
Tabela nr 23 - Wiek dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych	str. 39
Tabela nr 24 - Okres przebywania dzieci w pieczy instytucjonalnej	str. 39
Tabela nr 25 - Pokrycie kosztów pobytu dziecka w rodzinie zastępczej w innych powiatach	str. 40
Tabela nr 26 - Zwrot środków dla powiatu wrocławskiego za finansowanie wydatków na opiekę i wychowanie dzieci pochodzących z terenów innych powiatów	str. 40
Tabela nr 27 - Środki finansowe otrzymane z innych powiatów za pobyt dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych funkcjonujących na terenie powiatu wrocławskiego.	str. 41
Tabela nr 28 - Środki finansowe wydatkowane z tytułu pobytu dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych funkcjonujących poza terenem powiatu wrocławskiego	str. 41
Tabela nr 29 - Liczba rodzin oraz osób w rodzinie objętych wsparciem przez miejskie, miejsko-gminne i gminne ośrodki pomocy społecznej/centra usług społecznych, działające na terenie powiatu wrocławskiego	str. 42
Tabela nr 30 - Wykaz placówek oświatowych nadzorowanych przez powiat wrocławski z określeniem ilości uczniów	str. 44
Tabela nr 31 - Zaburzenia spowodowane używaniem alkoholu	str. 45
Tabela nr 32 – Osoby leczone z powodu zaburzeń psychicznych	str. 46

SPIS MAP

Mapa nr 1 - Powierzchnia powiatu wrocławskiego str. 7

Mapa nr 2 - Stopa bezrobocia wg. powiatów województwa kujawsko-pomorskiego
– stan na koniec grudnia 2024 r. str. 22

SPIS WYKRESÓW

Wykres nr 1 – Stopa bezrobocia w powiecie wrocławskim i województwie w 2024 r. str. 23

Wykres nr 2 - Bezrobotni w powiecie wrocławskim w 2024 r., w tym osoby z prawem do zasiłku
str. 23

Wykres nr 3 - Struktura bezrobotnych wg. wieku w powiecie ziemskim str. 24

Wykres nr 4 - Struktura bezrobotnych wg czasu pozostawania bez pracy w miesiącach
w powiecie ziemskim str. 25

Wykres nr 5 - Struktura bezrobotnych wg. wykształcenia w powiecie ziemskim str. 25

Wykres nr 6 - Osoby będące w szczególnej sytuacji z trenu powiatu wrocławskiego wg. stanu
na 31.12.2024 r. str. 26

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 19 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej do zadań własnych powiatu należy opracowanie i realizacja powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, wspierania osób niepełnosprawnych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka - po konsultacji z właściwymi terytorialnie gminami.

Niniejszy dokument stanowi opracowanie Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Włocławskim na lata 2026-2035. Podstawą do podjęcia działań związanych z tworzeniem dokumentu były następujące przesłanki:

- zakończenie okresu obowiązywania dotychczasowej Strategii przyjętej na lata 2016-2025,
- zaktualizowanie diagnozy demograficzno-społecznej mieszkańców powiatu włocławskiego,
- przeprowadzenie analizy SWOT,
- analiza dokumentu w zakresie: celów strategicznych i operacyjnych, kierunków niezbędnych działań oraz wskaźników ich realizacji,
- wyzwania związane z efektywniejszą realizacją celów polityki społecznej w powiecie.

Wnosi się zatem o podjęcie stosownej uchwały.